

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2001. augusztus

Ára: 79 Ft

VII. évfolyam, 8. szám

Benczúr Gyula: Vajk megkeresztelése

A TARTALOMBÓL

Felhívás a tanév kezdetén.....	2. oldal
Ember találkozott emberrel.....	6. oldal
Rekonstrukció előtt a közvilágítás	8. oldal
A rémület percei Békéscsabán.....	10. oldal
Nagyszerű játszóház a Művelődési Házban.....	12. oldal
Szentandrás szólások.....	13. oldal
A Zalka Máté Szövetkezet tájékoztatója.....	14. oldal
Simon Fiala Tibor Emlékverseny	15. oldal
Bajnokság rajt előtt.....	16. oldal

Himnusz Szent István királyról

Örvendj, magyar hon, jó anya,
fiad dicséretét dalold,
zengjen dicsénéked szava
ahhoz, ki mindig pártfogolt.

Ő néked igaz fényt hozott,
hit fényét adta át neked,
hozzá törvényt is alkotott,
üdvösség útján vezetett.

Őt Géza élte alkonyán
István mártír nevezte el
az égi küldetés nyomán
Istvánnak, anyja méhben.

Ég hírnöke jelezte meg
atyjának, hogy születni fog:
a vértanú elküldetett
anyjához szólni jóslatot.

...

Oktatták híres doktorok,
öntözték bölcsességgel őt,
s jámbor erkölce ragyogott
már zsenin, férfikor előtt.

S már életének hajnalán
osztotta üdvnek életét,
s a magyar nemzet, a pogány
hamar keresztény hitre tért.

Feltűnt az égi fényesség,
s a nép, mely tévelygésben élt,
elhagyva sűrű éjjelét,
Krisztus szent igájába tért.

Imádás legyen, tisztelet
néked Hármass-Egy Istenünk,
segíts elérnünk mennyeket,
mit szent királyunk kér nekünk.
Amen.

XIII. század (Csanád Béla fordítása)

Felhívás a tanév kezdetén!

Kedves Szülők, Kedves Testvérek!

Lassan közeledik az új tanév. A gyermekek a nyári élményeik után, ismét elkezdik az életre felkészítő tudás megszerzését. Megismerkednek a számok, a betűk világával, és a költők, írók szavakba foglalt tanítását. Feltáru-
 lottuk hazánk és a világ történelme. Megismerkedhetnek hős vezérekkel, ugyanakkor nagyra törő, önző elnyomókkal. Talán elsajátítják a számítógépek kezelésének tudományát is. Ez mind jó, mert valamilyen formában segítik jövőjüket, akár a továbbtanulásban, vagy valamilyen szakmában, indítják el az életüket. Ezek a tudások segítik őket az evilági életben történő eligazodásukban.

Újságainkat olvasva, aggódva nézünk gyermekeink jövője felé. Milyen sok iskolát végzett férfi és nő börtönbe kerül! Hány tudós emberpusztító fegyvereket tervezett meg. Hány magas beosztású embertársunk mások megzsarolására használta fel a tudását, vagy a hivatalát. Ezek arra figyelmeztetnek, hogy az iskolai végzettségek, nem biztosítékok arra, hogy gyermekeink élete sikeres és boldog legyen.

Felmerül a kérdés: a katolikus egyház mit tud nyújtani jövőnk boldogulásáért? Mire lenne még szükség?

1. Segíteni tud abban, hogy a gyermekek megismerkedjenek Istennel, Isten legszentebb kül-

döttjével Jézus Krisztussal. Az Ő tanításából és életéből megtanulhatják, hogyan is kell igazán embermódra élni. Lehetünk becsületesek és így boldogok. Bemutatja az Egyház azokat az eszközöket is, amelyeket Isten nyújtott az embernek. A keresztségek, a bűnbocsánat szentségét, a szentmiseáldozatot és a szentáldozás nagy isteni ajándékát. Megmutatja az egyház azt az erkölcsi rendet, amelyet Isten a Tízparancsal elindított, s melyet Jézus a maga tanításával még tökéletesebbé formált. A tízparancs által mind a magunk életét, mint másokét szebbé lehet tenni. Megpróbáljuk megtanítani a gyermekeket Isten és emberszeretetből fakadó boldogságra, az imádság isteni erőt nyújtó és adó erejére. Jézus Krisztus tanítása eligazít bennünket a földi élet útjain becsületesen élni, de arra is, hogy az Isten gyermekeit - a megkeresztelt embereket - a mennyei Atya hazavárja az élet elmúltával az örökélet boldogságába. Csak a tiszta lélek, s az Isten parancsait megtartó élet után juthatunk el hozzá.

2. Bemutatjuk a szenteket. Előszörként a Jézus édesanyját, a boldogságos Szűz Máriát. Bemutatjuk magyar szentjeinket, hogy általuk láthatóvá legyen, igen is megvalósítható mindaz, amit Jézus tanított. Ugyanak-

kor boldoggá teheti az ember életét, de környezetét is. Szűz Mária mindig kész volt elfogadni Isten akaratát. A keresztség alatt is az Isten kegyelmével erős lélekkel tudott állni.

Szent Erzsébet embersegítő példája soha el nem halványuló példakép. Szent László a pogányság felé visszaforduló magyarokat visszavezette a keresztény értékekhez. Boldog 23. János pápa Krisztus földi helytartója békére hívja fel a világ vezetőit, sőt a szociális igazságosság kötelezettségére szólít fel.

3. Az egyház segíti a gyermekeinket olyan feladatok elvégzésére is, melyek segítségével fel tudnak készülni a keresztény ember példamutató életére: akár szüleik megbecsülésében, akár hazájuk szeretetében, akár egyházukhoz való hűségükben, akár rászoruló embertársaik megsegítésében, akár hivatásbeli kötelességük teljesítésében. Az egyház is a maga tanításával nevelni akar.

A szülőknön, a nevelőkön múlik, hogy a gyermekek a fenti értékek birtokosai lesznek-e vagy nem! Az egyházmegyénk főpásztoraként, szíves szeretettel kérlek benneteket kedves szülők, hogy küldjétek el gyermekeiteket a hittanórákra. Buzdítók a templombajáró híveken keresztül minden kedves szülőt, hogy ne fosszák meg gyermekeiket ezektől a kincsektől.

Divatos mondás: majd ha nagy lesz, eldönti milyen világnézet-höz kötelezi el magát. Keresztény lesz-e vagy esetleg egy veszélyes szekta tagja, vagy esetleg ateista marad. Nem tudom elképzelni, hogy egy gyermek hogyan választhatná a kereszténységet, ha nem ismeri meg azt. A keresztelekor minden szülő és keresztszülő kötelességet vállalt, hogy gyermekeit keresztény nevelésben részesíti. Papjaim és hitoktatóim ebben szeretnének segítséget nyújtani.

Nem szabad arról az igazságról sem elfeledkezni, hogy a gyermekek vallásos életének első

hitoktatói maguk a szülők kell hogy legyenek. Ők tanítják meg beszélni, nekik kell megtanítani Istennel beszélni is, vagyis imádkozni. Ők tanítják meg a gyermekeiket járni tudni, nekik kell megnyitni előttük a templom ajtaját és magukkal vinni a vasárnapi szentmisére. Nekik kell az egyház nagy ünnepein keresztül megadni az alapismerteket és alapélményeket nyújtaniuk Jézusról, a Teremtő atyáról és keresztény hitünkről. Tisztelettel és nagybecsüléssel kérem a kedves szülőket, hogy neveljük együtt a gyermekeket a keresztény hitben és keresztény erkölcsben. Adjunk tanítást és nyújtsunk jópéldát erre az értékes emberi életre. Segítsük őket, hogy a jövőjük itt a földön is, de majd Isten országában is boldog legyen.

Kedves fiatalok, gyermekek! Az új iskolai év kötelességek sorát hozza el számotokra. Tanulni kell, szorgalmasnak kell lenni, hogy eredményes legyen nemcsak az évvégi bizonyítványotok, hanem továbbtanulástok is és létetek is. Napról napra formálódni és nevelődni kell, hogy felelősségteljes emberré váljatok, szüleitek is, előljáróitok is, a társadalom is, az egyházon keresztül Isten is számíthatson rátok. Szavatok legyen igaz, tetteiteket pedig az Isten és az ember szeretete vezesse. Ismerkedjétek meg Jézussal, tanításával, a keresztény igazságokkal és értékekkel s ezek szerint éljétek. A hittanórák segítenek benneteket. Jöjjetek hittanórára, és szorgalmasan járjatok ezekre az órára. Ügyeljétek a napi imádságtokra is. Ne maradjon el a napi imádságtok és a vasárnapi szentmisétek sem. Buzgóságtok be tetszeni fog az Istennek és segítségével mellette fog állni. Tegyétek meg azt, amit az Isten elvár tőletek, akkor Isten áldása sem fog elmaradni szüleitek, mindannyiótok és nevelőitek életéről sem.

Szeged, 2001. augusztus 15.

Gyulay Endre megyéspüspök

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak, akik ismerték és szerették

MOLNÁR ANTALNÉ szül. BOLYÁN ERZSÉBET temetésén megjelentek, sírfjára koszorút, virágot helyeztek, mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlés Pannonhalmáról!

A Kisalföld peremén fekvő 3700 lakosú község a fölötté emelkedő 282 m-en épült ezeréves bencés kolostoregyüttesről nevezetes. Bármerről közelítjük meg, már messziről a szemünkbe tűnik a monumentális műemlék.

A Főapátságot Géza fejedelem alakította 996-ban. István király jelentős kiváltságokat adott a rendnek. A XIII. században már várszerű építmény állt e helyen. A falak megvédték a bemenekülőket a tatár pusztítástól. A török idők is átvészelt kolostor barokk stílusban újult meg a XVIII. század elején. 1786-ban II. József feloszlatta a szerzetesrendeket. Csak másfél évtized múltán indult meg újra az élet a kolostorban. Bővítették az épületet, elkészült a könyvtár, restaurálták a falakat. A két világháború között a modernizált déli szárnyban gimnáziumot alakítottak ki.

Sétáljuk be a művészi kivitelezésű kovácsoltvas kapun, amely 130 szimbólumot hordoz. Az udvaron nagyméretű dombormű fogad bennünket. Azt a jelenetet láthatjuk rajta, amikor István király Gellért püspökre bízta Imre herceg nevelését. A közelben áll Asztrik apát szobra, mellette a bástyasétányra jutunk ki. Csodálatos panoráma tárul elénk! Alattunk a dimbes-dombos táj, a falu a tavakkal, távolabb a szőlőültetvények, az erdőcskék s a látóhatáron feltűnnek Győr házai. Ha kigyönyörködjük magunkat, megfordulhatunk. Előttünk az 1001-ben felszentelt főmonostori templom. Tornya 55 m magas, 1828-ban Packh János építtette klasszicista stílusban. Homlokzatán Róth Miksa mozaikképe látható. A közepén ülő nőalak az egyházat szimbolizálja. Bal oldalán István király

kiváltságlevelet nyújt át az első apátnak, Anasztáznak. Jobbról a rendet visszaállító II. Ferenc császár oklevelén a „Praedicate, docete” felirat olvasható. Prédikáljatok és tanítsatok! Az 50 m hosszú

Az apátság tornya

Fotó: B.M.

háromhajós templomban szépen megfér egymás mellett a román stílus, a gótika és a reneszánsz. Stornó Ferenc művészi restaurátori munkáját csodálhatjuk meg, ha a szószékre, az oldalajtóra a Szent Benedek kápolnára vagy a mennyezeti freskókra nézünk. Az altemplom falába mélyedő apáti ülőfülkét Szent István trónjaként emlegetik. Rendkívül értékes a román kori „porta speciosa” a díszkapu, melyen 1500-ig csak a főapát és a király léphetett be a templomba. Belső falán 20 karcsú vörösmárvány oszlop helyezkedik el párosával, fehérmárvány leveles oszlopfővel, ezen vörösmárvány gyámkövek tartják a finoman kifaragott fehérmárvány girland koszorúkat.

A kolostor kerengője Mátyás király idejében épült. A bünöket és az erényeket emberi arcok hordozzák az oszlopfőkön. A Szent István-kápolna hatalmas üvegablakai Benczúr

Gyula festményei alapján készültek Róth Miksa műhelyében. Témái: Vajk megkeresztelése és Szent István felajánlja a koronát a Szűzanyának.

A könyvtár klasszicista stílusban épült 1824-ben. Nagytermében 150 cseresznyefaszekrény található. Ezekben tárolják a 300.000 kötetes állomány tized részét. Gyönyörű a mennyezet Minerva-freskója, melyet körben a klasszikus tudomány és művészet alakjai öveznek. Nagyon érdekes a világítótorony, 16 tükör vetíti le a napfényt az olvasóterem belsejébe.

A millenniumi kiállításon megtekinthetjük az 1001-ben kiadott, Szent István tollvonásával ellátott pannonhalmi kiváltságlevelet és a Tihanyi apátság alapító levelét. 1055-ből. Élmény számomra, hogy olvashatom az első magyar nyelvemléket, középen a fércöltés alatti harmadik sorban: „Feheruuaru rea mench hodu utu rea”. Fehérvárra menő hadi útra. Csak nézem, nézem a

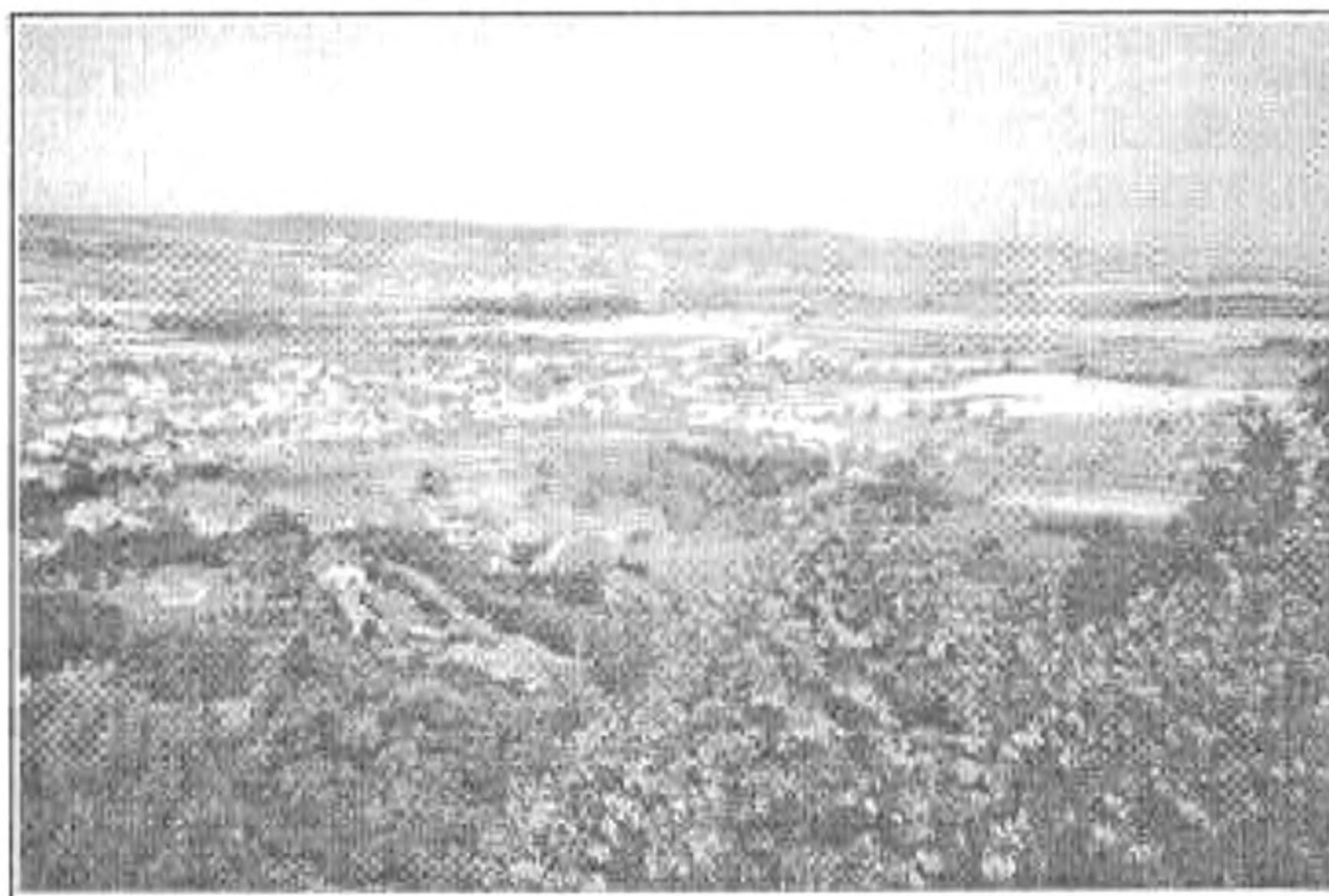
házművészeti kiállítás megtekintése igazi millenniumi élménnyé varázsolja a kirándulásunkat.

A pavilonokban olyan ajándéktárgyakat is varázsolhatunk, melyeket itt, az apátság területén állítanak elő: például levendulaszappan, kerámiák, illóolajok és különféle teakeverékek.

A főbejárattal szemben rokokó kerti kapu nyílik egy kilátó teraszára. Alattunk a Főapátsági Arborétum terül el. A 28 ha kiterjedésű angolkert a XIX. század elején telepítették a bencések. Kazinczy Ferenc látogatásának emlékéül őrzik az az idős platánfa, melyet még ő ültetett el.

Az apátságot II. János Pál pápa is meglátogatta. Napjainkban már a Világörökség része a második évezredbe lépő páratlan értékű műemlékegyüttes.

A látogatás befejeztével egy cserépkorongot kapunk emlékül. Ezen elől az apátság látható, hátoldalán a Stephanus Rex olvasható ki az érdekesen egy-

Kilátás a bástyasétányról

Fotó: B.M.

régi betűket, 1000 év tanúit az üveglap alatt! A tárlók kincsei közül Mátyás király kelyhét ajánlom. A képtár és az egy-

másra írt betűkből. Eredetije a kiváltságlevélben látható, ez István király kézjegye. Üdvözlettel: Bódi Mária

Hock János

NEMZETI

Nemzeti

Ha kezembe veszem nemzetem történelmét, mindig olyan meghatottság vesz erőt rajtam, mint ha egy megszentelt temető kapuján lépnék be. Szinte szorongó szívvel járok az évszázadok homályos csarnokaiban, a sírokkal berakott boltozatok alatt. Könnyes szemmel tapogatózom a hideg emlékköveken, amelyekről porrá hervadt szívek sírjátát betűzgetem. Mennyi hit, mennyi remény, mennyi áldozatkészség szól hozzám az elfakult írásból!? Hősök és vértanúk hazaszeretete, akik egykor lobogó vérük melegségével hevültek a legszentebb égi eszményért: az Istenért s a legtisztább földi ideálért: a hazáért! Félve teszek meg a történelmi múltnak megszentelt csarnokában minden lépést, nehogy a néma árnyaknak pihenését megzavarjam. Csak egyetlen sóhajjal verem föl néha a letűnt századok titokzatos csendjét. De ez a fohász megindulástól remegő lelkem mélységéből tör elő és talán megértik azt a sírok mélységében is. Megértik, bizonyára megértik; mert hiszen a hazaszeretetnek nyelvén beszél aggodalmaival az élő utód a megdicsőült elődökhöz! A jövő kérdésén tépelődöm s feleletet kérek a múlttól: Mi vár e nemzetre? Mi lesz a jövőendő?!

Visszhang támad e kérdésre a sírokból s ott remeg lelkem mélyében a sejtelem: a kinyilatkoztatás! Minő fény az, amely egyszerre előtör az idők homályából? Minő hang szól hozzám a porladozó csontok emlékeiből!?

- Nyisd fel szemedet, te gyarló porszülött! Nézz bele lelkeddel a múlt tanúságaiba s azokból meríts okulást a jövőre. Vizsgáld, kutasd; tied a múltnak minden kincse, tapasztalata és gazdagsága. Tied a múlt, tied egészen; de

a jövő, - oh ezt ne bolygasd - mert a jövő... a jövő az Istené! S én látom kibontakozni a múltnak tanúságaiból a jövőt. Látom ott ragyogni a történelem pantheonján az örök igazság jelszavát: „Nincs véletlen! Törvények szerint vezet egy láthatatlan erkölcsi erő céljához minden élet. Egyént, nemzetet, emberiséget!”

Valamint minden embernek életcélja és hivatásos rendeltetése a folytonos és fokozatos tökéletesedés, úgy a nemzeteknek és társadalmaknak is van egy isteni törvénnyel megszabott útjuk: a haladás!

Miben áll ez a haladás?! Mindig az eszményeknek nagyobb világosságában és az érzéseknek mélyebb tisztaságában.

Az eszmények teljesebb világossága mindig közelebb visz bennünket egy-egy lépéssel az igazsághoz. Az érzések tisztulása pedig az önzetlen, tökéletes szeretethez. Igazság és szeretet! Ez tehát az a kettős végcél, amely felé emelkedni tartozunk. Minthogy pedig ezek az eredmények csak az isteni eszménynek emberileg is felfogható elvont tulajdonságai, tehát az egyéni, nemzeti és emberi haladásnak sem lehet más végső célja, mint az Isten. A történelem világosan megmutatja, hogy csak azok a nemzetek boldogultak, amelyek nagyságuk alapjává az Isten tiszteletét és félelmét tették. E nélkül sem egyesek, sem nemzetek fel nem virágozhatnak.

De megtanít még más igazságokra is! Nincs olyan nagy tett, vagy alkotás, amelyet valaha az önzés, a tagadás, vagy a kétely tudott volna létrehozni. Csak azok az igazi nagyságok, akik keblükben hittel és az önfeláldozásig elmenő önzetlenséggel fognak munkához. Hitetlen nemzetek mindig

hanyatlanak. Az Istentől elfordulva letérnek lassankint az igazság ösvényéről és a nemzeti élet minden nyilvánulását a hazugság mótelyezi meg. De letérnek a szeretet ösvényéről is és erőt vesz rajtuk az a gyűlölködés és sorvasztó önzés, amely bomlasztó erő: nemzetre, társadalomra egyaránt.

Minden hatalom - állott-légyen bár világralmának magaslatán - lebukott a sárba, a vérbe, mihelyt Istenben való hitében megrendülve elveszítette erkölcsi egyensúlyát. Fényes és lélekemelő minden korszak, amelyben eszmények uralkodtak; sivár és szomorú ellenben az istentelenségnek minden sílány diadala.

A mindenségnek anyagi és erkölcsi fentartó ereje az Isten. Ő az élet forrása. Ő az egyetemes élet-alap. Belőle és Átala lőnek mindenek s mihelyt Ő fentartó erejét megvonja valamitől, kipusztul abból az élet és rögtön beáll a hanyatlás. Virág lehull, fa elhervad, a test elemeire bomlik, nemzet elpusztul, sőt még a társadalmi szervezetekben is zavarok lépnek fel és rögtön felüti fejét az anarkia. Istennel együtt török össze a lelkeket összetartó erkölcsi kapocs is; a fékevesztett világot pedig rögtön nagy bűnöknek szomjusága gyötri.

Az igazságnak és a szeretetnek ösztöne kialszik a szívekből s mint a prédára leső vadállat, úgy csap le a remegő emberiségre a hazugság és a gyűlölködés, hogy Istennek országát egy időre felváltsa Belial hatalma a földön.

Ilyenkor az emberiség mindig szenved, mint a kígyómarásos beteg. Mérgezett vér kering ereiben és kiütnek testén a fekélyek. Egy nagy erkölcsi járvány lép föl ragályszerűleg s a gyenge nemzetek elpusztul-

nak, de még az erősebbek is szenvednek bele.

Az állami és társadalmi intézmények belső rendjében pedig következetesen beleszivárogoz a hazugság, képmutatás és gyűlölködés. Ezzel kezdődik meg a rothadás! Felbomlik az erkölcsi közösség s az emberiség belebukik abba a posványba, ahol a sárral ma még csak a köny, de holnap talán már a vér is összevegyül. ...

A nemes önzetlenség lélekemelő példái ilyenkor mind kipusztulnak s életre ébred minden gátság, minden piszkos vágy, minden önző szenvedély. Kiönt az árvíz, mert mesterségesen döntögették le a védőgátokat!

Hála a Gondviselés kegyelmének, hogy ezek a meddő és szomorú korszakok az emberiség életében mindig csak átmeneti jelentőségűek. A pusztító vihar lassankint elvonul s újra emelkedni kezd a földig letarolt mezőség. Az erősebb szervezetek és életképesebb nemzetek - akik a járványt kibírják - lassankint magukhoz kezdenek térni a végzetes szélhűdésből. Mint Noé egykor a vizözön után, az elpusztult világ romjain emelt tiszta oltárt, úgy építi fel koronként újra az emberiség is a hitnek szentélyét egy-egy szerencsétlen beszenyezett korszaknak omladékain. Az eszmények szent oltárát, mint egy önző és érzéki nemzedék nevetve rombolt szét, az utódok gyakran könnyezve állítják vissza. ...

Érdekes megfigyelni, hogy a nemzetek és társadalmak belső rendjében hogyan megy végbe az erkölcsi kibontakozásnak s vele a haladásnak eme isteni törvénye. Sohasem a tömeg mélye emelkedik, hanem itt is a szellemi kiválás törvénye lép előtérbe. Szóval a

DICSŐSÉGÜNK jövők (részletek)

nemesebb rész befolyásolja az egészet.

Isten magasabb adományokkal kiválaszt egyeseket s ezek lesznek a romlott társadalmaknak tisztító anyagaivá. Ezek vagy az igazságot látják tisztábban, vagy mélyebben és nemesebben tudnak érezni a nagy tömeg átlagánál. Két irányban indíthatják meg tehát a megtisztulás korszakainak eszem-mozgalmait. Vagy az értelmet vezetik tisztább igazságok által az Istenhez vissza; vagy az érzéseket nemesítik és teszik fogékonyvá mélyebb szeretettel az Isten iránt. Az előbbieket a teremtő tudósok, bölcsészek, kutatók és feltalálók; az utóbbiak a művészek.

Ők képezik a nemzet erkölcsi gazdaságának legdrágább kincsét, mert a szívekben visszaállítják a megingott hitet s az emberiséget vagy az igazságot, vagy a szeretet által Istenéhez visszavezetik. Ők a nemesítő galylek, amiket Istenkéz olt be időnként az emberiség eldurvult törzsökének fattyuhajtásaiba, hogy megnemesítsék az emberfaj termőfáján a gyümölcsöt. A teremtés Ura pedig vár néha egyegy aratást, de ha a fa jó gyümölcsöt teremni még sem akar, kivágatják és a tűzre vették!

A történelmi bölcséletnek eme tanúságai így vezetnek bennünket nemzeti jövőnk útjának megválasztásához.

Elérkezett az idő, hogy újjászüllessünk mi is a hitben, eszményiségben, igazságban és szeretetben. Nem politikai rendszerek változására, hanem mélyreható erkölcsi átalakulásra van szükségünk. Jellemeket kell nevelnünk. Igazságra és a szeretet önfeláldozására képes nemzeteket. A szíveket kell megtisztítanunk a földi salaktól. A hitvány anyagiág és önzés penészétől, hogy

lelkesebben tudjunk mint őseink. Hinni az Istenben, az ő igazságában és nemzetfentartó gondviselésében! ...

A történelem tanít rá, hogy a népfajok idővel úgy elvénülnek, mint ahogy a föld is elsatnyul és elveszti termőerejét. Évszázadokig kell újra pihenniük, hogy valaha ismét erőre kapjanak.

Kétségtelen, hogy egykor eljön az az idő, mikor a kimerült nyugatot egy új népvándorlás fogja felfrissíteni. Ez a népfaj, amely tömegével, szaporodásával közvetlenül fenyeget bennünket, minden valószínűség szerint a szláv elem lesz. Két hatalmas népfaj fog összeroppanni élet-halálküzdőre: a germán és a szláv. Irtózatossá lesz ez, amely teljesen megváltoztatja Európa térképét. Egy új népvándorlás özöne kezdődik meg éjszokról s emez új népvándorlás levonulásának útja dél felé első sorban hazánkba vezet. Faji ellenállásról, fegyveres összecsapásról akkor mi közöttünk nem lehet szó. Az a vihar, amely talán még a germán tölgyet is törzsökben törí ketté, tömegerejével el fog seperi bennünket, mint az áradás a porból rakott védgátokat. De szó lehet kulturális ellenállásról. A magasabb műveltség beolvastató hatásairól, mely a nyers erővel szemben a végső győzelmet - a haladás isteni törvénye szerint - mindig a kulturailag fejlettebb és erkölcsileg tisztább elemnek biztosítja.

Azért kell mielőbb a tulfinomuló nyugati civilizáció kezéből átvinnünk az egészséges kulturális vezetést, hogy e népvándorlás sodró árja ellen majdan nemzeti egyéniségünket torlaszul odaállíthassuk. Így fenmaradhatunk. Különben eltűnünk nyomtalanul.

De hát a kulturának minő ágazatában csikarhatjuk ki a vezérszerepet az évszázados művelődéssel rétegezett Európa kezéből?! Semmi más téren, csak a művészetben. Miért?! Nagyon egyszerű és természetes okoknál fogva.

A művészet virágzása sohasem függ egy nemzet általános értelmi, vagy tudományos fejlettségétől. Ezt egy külön teremtő erő, a művészi zseni produkálja. Ennek a teremtő erőnek pedig az a sajátja, hogy erkölcsileg tisztá, lelkileg romlatlan népeknek törzséből sarjadzik fel, akik még hinni, szeretni, lelkesebben tudnak. Eszményiség, érzés, tisztaság és naivitás kell a művészethez!

Művészileg szépet csak a művelődés forrásában, erjedésében alkothat a nemzeti erő. Ezért nevezzük a művészetet a kultúra virágzásának, mert a túlrett műveltség lenézi a szűzi érzések tisztaságát, a poézist, az idealizmust és hasznosító gyakorlati ténnyé veti erejét. Megállapodott formákkal dolgozik és megöli báját, naivitását a sablon.

Azért alkalmas a mi mai művelődési érettségünk a művészi termelésre. A világot átalakító nagy faji mérkőzés még kulturális forrásunkban fog reánk szakadni.

A mi bontakozó kulturánkban tehát ott lesz még akkor az a szűzi hamv, amelylyel a művészetet adhatjuk az új világnak. A művészetet, képzőművészeti és iparművészeti gazdaságában, amelyek csak egy közös törzsnek hajtásai s egyaránt hatnak finomítólag az emberiség lelkületére. A szépség kultuszával, a nemes izléssel fogjuk majd bámulatba ragadni azt az új hódító elemet, mely előzönlí a mi hazánkat is. A magyar zseni alkotásai akkor épp úgy fel fogják

tartóztatni a nyers erőt, mint ahogy Athén megállította egykor Rómát, az ő virágzó művészetével. És minél mélyebben fognak a nyugati nemzetek sülyedni a vallástalanságban és az érzékiség kicsapongásában, annál jobban ki fog veszni művészi ösztönük is; mert művészileg szépet és tisztát csak tiszta lélek alkothat. Már is fenyegeti őket az a dekadens irány, amely a lélekre ható egyszerű igazságok helyett az érzelmekre ható rítkó formákat és színeket keresi, - rajzban, képből, irodalomban egyaránt. Így fog kipusztulni lassankint a túlrett nyugati kulturából végleg a művészi teremtő erő. Ekkor jövünk mi!

Hazánk lesz az új világ alakulásában a művészet isteni szépségeinek mentő bárkája. Ez a bárka a szép, a jó, az igaz, a nemes csiráit fogja hordozni magában, hogy megmenthesse ezt az isteni kincset a vizözönből. Fényben, hírnévben és dicsőségben új korszakot fogunk nyithatni a következő kornak s hazánk lesz a jövő világ modern Athénje! Átadjuk az új világnak kulturális erőnknek és gazdaságunknak még eddig be nem váltott kincseit: a művészi zsenit! A szépnek kultuszával tanítjuk meg hitre, eszményekre, boldogságra a világot. Megtanítjuk arra a lelki összhangra, amely legnagyobb kincse az embernek a földön, isteni jutalma az égből!

Hozzád emelem fel szívemet mindenható Isten, vezess e népet a te ösvényed igazságára és szeretetére, hogy a művészetnek pázsitos útján emelkedjék Feléd, aki a tisztaságnak, szépségnek és szabadságnak örök eszménye vagy!

Ember találkozott emberrel

Magyar magyarral.

Egyik éhes, másik nem ismer éhséget. Mire éhes az egyik? Éhes a szóra. A magyar szóra, mert meggátolják, hogy ősei nyelvén szabadon szóljon. Aki nem ismeri az éhségnek és szomjúságnak ezt a fajtáját, az gyakran szép nyelvünkhöz méltatlan szavakkal szennyezi be azt.

Vétkezik az, aki elmulasztja megtenni a jót.

Itt kívánok dicséretet és köszönetet mondani azoknak, akik fölismerték a lehetőséget, és megtették a jót ami tőlük tellett.

Túl a Kárpátokon él nemzetünknek egy kis része. Ők a csángómagyarok. Ők csak vágyak szárnyán szállhatnak abba az országba, ahol testvéreik élnek szabadon. Volt köztük tíz szerencsés gyermek, aki megízlelhette, milyen az itteni élet. Két vezetővel ellátogattak községünkbe.

Fundatia „SIRET-CLEJA” (Szeret-Klézse Alapítvány)

Cím: RO - 5529 Cleja, Jud, Bacau

Tel/fax: +40 34 253 269

Cod fiscal: 12036075

e-mail: szeret_klezse_alapitvany@hotmail.com

Békésszentandrási támogatók részére

Tisztelt támogatók

Ez úton köszönjük az Önök által nyújtott támogatást, azok a gyerekek és a szüleik nevében is akik részesültek az Önök támogatásában. Mi itt csángóföldön egy egész különös helyzetben élünk. A magyar ember nem mert nyilatkozni a magyarságáról. A magyar nyelv tanítását nem engedik az iskola épületében, annak ellenére, hogy minisztériumi szinten volt erről kedvező határozat. A templomban a pap ellenzi a magyar szót. A magyar nyelvet csak a családban használhatják. A szűk szókinccs miatt sok esetben értik a magyar nyelvet, de nem magyarul válaszolnak.

A beolvadást lelassítani csak úgy lehet, hogy ha a nagyszülők nyelvét a gyerekek megtanulják és egyidőben felfogják ennek a fontosságát. Mi régóta próbálkozunk segíteni azokon, akik hozzánk fordulnak. Az utazások, a kapcsolatteremtés megadták a lehetőséget sok esetben, hogy értelme legyen magyarnak megmaradni.

Az Önök segítsége nagy hatással volt a gyerekekre. Ez számukra egy alternatívát jelentett, ahhoz képest, amit otthon hallottak és láttak. Így nekünk is könnyebb rávezetni őket az igazi útra. Sok esetben az anyagi gondok miatt a gyerekek nem utazhatnak sehová a falun kívül. Ez nem egy szerencsés helyzet, mert a fejlődésük nem egy szerencsés irányba megy. Ezeket mi naponta tapasztaljuk. Azok akiknek sikerült kirándulni már másképp látják a világot. Csak ezekből kiindulva mondhatjuk, hogy az a Magyarországon töltött hét döntő szerepet játszott a gyerekek életében. Ezeknek könnyebben lehet beszélni a magyarságról, a magyar kultúráról.

Július 29-én záró ünnepséget szerveztünk a 10 hónapos magyar nyelv oktatási program befejezése alkalmával. Azok a gyerekek, akiket Önök fogadtak, szerepeltek a legjobban.

A csángó himnusszal kezdtük az ünnepséget, ezt vers mondás és tánc követte. Azok, akik Önöknél voltak tudták a táncot.

Ez nagy dolog volt amit elértünk, mert ez az eredmény többet ér itt nálunk mint más magyar vidéken. Sok esetben reménytelen helyzetből indulunk ki, de mindig azt tartjuk fontosnak, hogy mindenkin segítsünk.

Az alapítvány székházában szervezett magyar nyelv tanításra a gyerekek a szabad idejükben saját elhatározásuk alapján jelentkeznek. Sok esetben haza se mentek és jöttek a magyar órára és más esetben haza mentek, elvégezték az otthoni munkát és csak az után jöttek a magyar órára. Sok esetben nem a szülők küldik a gyereket. A szülők csak később tudják meg, hogy a gyerek hová jár.

Van eset amikor a gyerek jó ideig nem mer megszólalni, de a végére csak lesz értelme a jelenlétének. Ezek számára nagyon fontos a kirándulás. Döntő szerepe van a kirándulásnak.

Mi úgy látjuk, hogy volt értelme az Önök támogatásának, érdemes folytatni. Ezúttal is tudjuk menteni azt, amit még menteni lehet. Sok esetben mondják azt, hogy túl vagyunk a 24-ik órán. Mi reméljük, hogy tudunk segíteni azokon, akik hozzánk fordulnak és számukra 24-ik óra még nem következik be.

Mégegyszer köszönjük a segítségüket, adjon az Isten sok egészséget maguknak.

Tisztelettel

Duma András

kuratórium elnöke

Kotis Mihály
kuratórium tagja

Hála azoknak, akik megszervezték, hogy eljussanak hozzánk, akik szép szóval biztatták őket, hogy vállalják magyarságukat, akik emlékeztetésté tették élményes foglalkozásokkal az itt tartózkodásukat, akik olyan jó falatokkal látták el őket, melyeknek íze megmarad szájukban.

Bátran kijelentem: Ők ragyogó szemmel mesélnek otthon, hogy az „Óhazában” lenni jó volt, ott találkoztak az önzetlen szeretettel.

Ajánlás: Szervezzük meg, hogy a jövőben ismét vendéglátói lehessünk egy csapat magyar gyereknek, hogy minél többen megérezhessék azt a szerető vendéglátást, amiben ezt a kis társaságot részesítették Békésszentandráson!

Csikós György

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉS

2001. július 25-én Budapesten Farkas Gyula és Soós Andrea szülőknek TÍMEA Utónevű gyermekük született.

HALÁLOZÁS

Római katolikus szertartással eltemetett halottaink

MARTON JÁNOS (1940-2001) József A. u. 1. szám alatti lakos június 12-én váratlanul meghalt. Gyászolják: gyermekei, menyei, unokái és a rokonsága.

ÁSZODI JÁNOS (1925-2001) Szent László u. 76. szám alatti lakos hosszantartó betegség után június 12-én elhunyt. Gyászolják: felesége, gyermekei házastársukkal, unokái, dédunokái, sógorok, sógornő és a rokonsága.

MRENA PÁLNÉ FAZEKAS ROZÁLIA (1923-2001) Fő út 71. szám alatti lakos, nehéz betegség után június 23-án meghalt. Gyászolják: menyé, unokája, unokaveje, dédunokái, testvére és rokonsága.

PÁLINKÁS MARGIT (1917-2001) Szarvas Szociális Otthon lakója, hosszantartó betegség után július 12-én elpihent az Urban. Gyászolják: testvérei és összes rokonsága. Hamvait itt temették el.

MAROSAN DEMETER (1919-2001) Petőfi u. 24. szám alatti lakos hosszantartó betegeskedés után július 14-én meghalt. Gyászolják: felesége, gyermekei, menyei, unokái és rokonsága.

NÁNDORI ISTVÁN (1939-2001) Sebestyén u. 9. szám alatti lakos július 15-én váratlanul meghalt. Gyászolják: leánya, veje, unokája, édesanyja, testvérei és családjaik sógorok és sógornők és rokonsága.

BAGI JÁNOSNÉ SZABÓ ILONA (1940-2001) Fűrj u. 13. szám alatti lakos hosszantartó szenvedés után július 16-án meghalt. Gyászolják: fia, menyé, unokái, testvérei és rokonsága.

özv. SZABÓ JÁNOSNÉ LISZKAI ROZÁLIA (1921-2001) Szent László u. 23. szám alatti lakos rövid betegség után július 17-én elhunyt. Gyászolják: gyermekei és házastársuk, unokái, dédunokái, testvérei és rokonsága.

SZÉCSI ANDRÁS (1970-2001) Szent Imre u. 7. szám alatti lakos július 17-én váratlanul elhunyt. Gyászolják: édesapja, testvérei, nagybátyjai, nagynénjei és rokonsága.

CSIPAI JÁNOSNÉ HEGÉDUS KLÁRA (1922-2001) Dobó u. 5. szám alatti lakos hosszantartó betegség után július 22-én megtért Teremtő Urához. Gyászolják: férje, leánya, veje, unokája és férje és a dédunokák, testvérei és rokonsága.

TOTH VIKTÓRIA (1934-2001) Nap u. 10. szám alatti lakos rövid szenvedés után augusztus 3-án lelkét visszaadta Teremtőjének. Gyászolják: testvérei és rokonsága.

FAZEKAS MÁRIA (1917-2001) Toldi u. 38. szám alatti lakos rövid betegség után augusztus 10-én csendesen elhunyt. Gyászolják: testvéreinek gyermekei és rokonsága.

Téves volt az adatközlés:

ifj. VIRÁG IMRE (1952-2001) Rózsa F. u. 13. szám alatti lakos június 8-án váratlanul elhunyt. Gyászolják: gyermekei, gyermekei édesanyja, édesapja, testvérei, sógorok, sógornők és rokonsága.

Ez volt a XX. század

1902. augusztus 31.

Elhunyt Steindl Imre építész, akadémikus. 1870-től tanított a budapesti műegyetemen. Eklektikus építész volt. Pályája elején neoreneszánsz, később neogót stílusban alkotott. Számos jelentős fővárosi épületet tervezett, épített: a budapesti új városháza, a pesti tudományegyetem Múzeum körüli épülete. Többet restaurált is, pl.: Vajdahunyad vára, kassai székesegyház. Fő műve az Országház, Európa legnagyobb parlamenti épülete. Sajnos befejezését és októberi átadását nem érte meg.

1903. augusztus 4.

X. Pius néven Sarto velencei pátriárkát választották meg pápának, XIII. Leo utódjának. 1903-1914-ig volt pápa. Az egyház belső megújításán fáradozott, ennek jegyében szorgalmazta a gyakori áldozást. A szentírásstudomány fellendítésére megalapította az Institutus Biblicumot, a kánonjog rendszerezésére bizottságot hozott létre. Fellépett az általa modernizmusnak nevezett teológiai irányzatok ellen. 1954-ben avatták szentté.

1903. augusztus 13.

Budapesten vizsgálóbizottság nyomozott: igaz-e az a vád, hogy a magyar országgyűlési képviselők megvesztegelhetők. A bizottság arra az eredményre jutott, hogy csupán egyedi esetekről lehet szó.

1903. augusztus 23.

Bazelban a VI. Cionista Kongresszus határozatot hozott arról, hogyan kezdődjék meg a munka Palesztinában. Azt a tervet, hogy Kelet-Afrikában létesítsenek autonóm zsidó telepeket, elvetették.

1903. augusztus 23.

Az 1898-ban alakult Oroszországi Szociáldemokrata Munkáspárt II. Kongresszusán, mely július 24-ig Brüsszelben, majd Londonban ülésezett, szakadás történt Lenin és a többiek között. A bolsevikok (többségiek) Lenin programját követték, és élesapatpártot akartak, míg a mensevikok ragaszkodtak a tömegpárthoz. Formálisan mindkét párt az Oroszországi Szociáldemokrata Munkáspártban maradt.

1905. augusztus 13.

Népszavazás során a szavazásra jogosult Norvégok majd 100%-a a Svédországgal 1814 óta fennálló unió megszüntetése mellett foglalt állást. Amikor az unió kérdése újra kiéleződött, a norvég miniszterium Stochkolmban június 7-én lemondott, és ezzel megszüntette a norvég király alkotmányos jogát arra, hogy funkcióit Norvégiában is gyakorolja.

1908. augusztus 23.

A portsouth-i békével véget ért az 1904-ben kirobbant Orosz-Japán háború. Ekkor Japán hadüzenet nélkül megtámadta az oroszországi Port Arthurt. Mindkét hatalom célja a kelet-ázsiai hegemonia megteremtése volt. Port Arthur, Dél-Szahalín és Mandzsúria Japánhoz került, Korea pedig Japán védnökséget kapott.

1906. augusztus 13.

Nagyszébenben ezen a napon született Borsos Miklós szobrász. 1943-tól nyaranta Tihanyban élt, és a balatoni környezet erősen hatott témaválasztására és stílusára. 1946 és 1960 között az Iparművészeti Főiskola tanára volt. A

stilizáló törekvések után az ötvenes években kőből és márványból realista stílusban alkotta szobrait, 1947-től foglalkozott érmészettel, amelynek egyik legjelentősebb mestere lett. A hatvanas évektől márványszobrai a nonfiguratív határait súrolták. 1990-ben halt meg Budapesten.

1907. augusztus 16.

Hogy az 1904-es vasutasztrájk megismétlődését elkerüljék, a vasutasok közalkalmazotti státuszt kaptak. A valóságban azonban a vasutasok többsége munkásként élő alkalmazott volt.

1907. augusztus 20.

Az új szociális törvény jelentősen javított a cselédek helyzetén Magyarországon. Büntették a munkáltatók túlkapásait, megtiltották a fenyítést. A cselédeknek joguk volt az egészséges lakásra, az első osztályú természetbeni jutásra, amennyiben nem kaptak fizetést. A betegségek első 45 napjára a feleségek és a 12 év alatti gyermekek orvosi ellátásra jogosultak, melynek költségeit a munkaadó köteles fizetni.

1908. augusztus

Az alsó ausztriai Willendorf közelében egy munkás termékenységet jelképező, 11 cm hosszú, piros festék nyomait mutató mészkőszobrocskára bukkant. A leletet mintegy 30 ezer évesnek, azaz a korai kőkorszakból származónak becsülték, és willendorfi Vénusznak nevezték el.

1908. augusztus

Európai utazása során Wilburt Wright Franciaországban be-

mutatott egy továbbfejlesztett repülőgépmodellt, amelynek könnyen működő kormány szerkezete van és fordulékony. A Wright-fivéreknek sikerült megoldaniuk az ember repülésének problémáját, és ezzel megváltoztatták az egész emberiség jövőjét.

1910. augusztus

Elektromos közvilágítást kapott az Andrássy út. Az út nevét id. Andrássy Gyula miniszterelnöktől kapta, aki tervének őszinte támogatója volt. A széles sugárút építési munkái 1872-ben indultak meg, és 1878-ban fejeződtek be. Mire elkészült, Európa egyik legszebb sugárútja lett. Ide építették a kontinens első földalatti villamos vasútját is. Erre az útra mindig nagy gondot fordított a főváros. Házaik tervezésében a legkiválóbb magyar építészek vettek részt. Az elektromos világítást Budapest világvárosi fényeként is értelmezhetjük.

1910. augusztus 14.

A brüsszeli világkiállításon másodszor ütött ki tűzvész, amely elpusztította az angol és a francia kiállítást.

1910. augusztus 27.

Ezen a napon született Teréz anya (eredeti nevén Agnes Gouxha Bajoxhio) Nobel-békedíjas (1979) Indiában élő, albán származású apáca, a Szeretet Misszionáriusai rend megalapítója. A rend munkaterülete a leprások, alkoholisták, kábítószeresek, AIDS-betegek, elhagyott gyermekek, haldoklók gondozása. Teréz anya 1989-ben hazánkba is ellátogatott. A rend ekkortól Magyarországon (Érden) is működik.

Új művészeti irányzat a század kezdetén a szecesszió

Európában mindenütt, de még Amerikában is 1890 és 1914 között a historizmusmal szemben létrejött egy új művészeti irányzat, a szecesszió. Az alkalmazott és képzőművészetek megújítását, valamint a művészeti ágak egységének megteremtését tűzték ki célul a művészek. A felületek dekorativitása és az ornamentika a fő kifejező eszközök.

Az új művészeti áramlat kiindulópontja Nagy-Britannia. Az angol ág inkább a célszerű, hasznosra törekvő irányzatát képviselte. A belgák inkább a funkciót emelték ki. A franciák a virágdíszes, stilizált stílust alkalmazták. Az építészet a szobrászathoz közelít, a házakat növénytörzsek díszítik. A drágaság fontosabb, mint a funkció. Ugyanez jellemző a festészetre és a könyvművészetre is. A bécsi alkotók inkább a letisztult formavilághoz vonzódtak.

A budapesti Postatakarék épülete

Nálunk főként az építészetben és az iparművészetben alkotott maradandót. A hazai szecessziós építészet

még megőrizte az eklektika sok elemét. Az új irányzat elindítója Lechner Ödön volt. (Iparművészeti Múzeum, budapesti Postatakaréképítészeti, kecskeméti Városháza). A második építésznemzedék (Kós Károly, Medgyanay István stb.) a népi építészet elemeiből indult ki.

Az új iparművészeti törekvések központja a gödöllői művésztelep (1902) volt. Felelevenítették a növényi formafestés és a gobelinszövés ősi technikáját. Az új stílus jegyében születtek bútorok, freskók, üvegablakok, mozaikok, festett és vésett bőrmunkák, grafikák, könyvillusztrációk. A gödöllői munkáikban a mesék világát és a mondavilág elemeit is felelevenítették.

A kerámiaművészetben a népi Zsolnay-gyár gazdag díszítőstílusa érdemel említést. A szecesszió eredményei környezetünkben máig élnek, ösztönzően hatnak.

Mnó

Fény

*A Nap és a Hold különös játéka a Nappal és az éjjel váltakozása.
Különös játék: érzés, vonzalom és Távozás, forró nap, s hideg éj.*

*Ez örök, soha el nem múló
szenvedés,*

*A lélek örök fájdalomszenvédése.
A sötétség és a fény örök harca ez,
Bizalomé, önzetlen odaadása.*

*Bizni, hinni a sötétben, kimenni
A fényre, a harmóniát megtalálni
Nem könnyű, de lehetséges, élehető.*

*A Hold és a Nap együtt jár - az égen,
Fájdalmuk közös: fényben és sötétben,
Vérző lélekkel, megdermedt könnyekkel.*

Rába Ildikó Mariann

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Rekonstrukció előtt a közvilágítás

A teljes közvilágítási hálózat felújítására kerül sor a közeljövőben településünkön. A 95%-ban elavult, nem kellő megvilágítási szintet biztosító, gazdaságtalan higanygőz lámpákat korszerű, kompakt fénycsöves és nátrium lámpás egységekre (554 db) váltják fel. E fejlesztéssel 42%-os energia megtakarítás mellett, összességében a jelenleginél nagyobb megvilágítás lesz

biztosítható a nagyközségeken belül.

A beruházás ez évi árszinten 21,5 millió forintba kerül, melyben benne foglaltatik egy 1,2 millió forintos bővítés is. A program megvalósításának jogát a TITÁSZ Rt. kapta. A beruházáshoz szükséges forrást az áramszolgáltató biztosítja, mely mellett a kivitelezést is elvégzi, majd komplex közvilágítási szolgáltatást nyújt. Az

Önkormányzat 8 éves futamidő mellett, a megtakarításból törleszti a beruházási összeget. A közvilágítás költsége a futamidő lejártá után csökken ténylegesen. Jelenleg a tervek készítése folyik, s ennek önkormányzati jóváhagyása után, várhatóan 2001. szeptember 30-ra a kivitelezés is befejeződik.

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat

Békésszentendrési Nagyközség komplex környezetvédelmi programja 2001

3.7. Szennyvíz program

3.7.1. Célok

1. El kell érni, hogy a keletkező szennyvizek ne szennyezzék a sérülékeny vízbázisokat, a felszíni és a felszín alatti vízkészleteket.
2. Törekedni kell arra, hogy a tisztított szennyvizek és szennyvíziszapok környezetkímélő módon újra hasznosuljanak.
3. EU normák teljesítése 2010-re a kommunális szennyvizekre vonatkozóan.

3.7.2. Feladatok:

1. A csatornával el nem látott területeken a hálózat kiépítése.
2. Állattartási tevékenységből származó hígtrágya telepek felszámolása, a mezőgazdasági szennyvizek minél gazdaságosabb hasznosítása.
3. Ipari üzemek szennyvizeinek speciális előtisztítása, amennyiben a környezetre ártalmas alkotókat tartalmaz.
4. A keletkező mind nagyobb mennyiségű kommunális szennyvíziszap biztonságos felhasználása és elhelyezésének biztosítása.
5. A meglévő tisztítómű kapacitás kihasználásának növelése akár a szippantott szennyvizek odaszállításával.

3.8. Sajátos problémák

3.8.1. Ismeretlen környezeti károk

3.8.1.1. Cél:

1. A településen bárhol előforduló környezetre veszélyes anyagok feltárása.

3.8.1.2. Feladat:

1. Az „ismeretlen” eredetű károk pontos felvételezése (kárinfo) és azok ártalmatlanításának megszervezése.

3.9. Környezeti kultúra fejlesztése, társadalmi tudatformálás

A környezetvédelmi program megvalósításában nagy szerep hárul a társadalom különböző szereplőire, kiemelten az önkormányzatra és a helyi közösségekre. A sikeres programmegvalósításhoz elen-

gedhetetlen a társadalom alapvető információhoz juttatása, aminek igazi eszköze egy környezeti információs rendszer kiépítése lehet. A társadalom tudatossága csak olyan körülmények között növelhető, amikor a valóságos helyzet ismerete a normális állapot, ami nem lehet állandó mérlegelés tárgya. Értelmes célokért az emberek öntevékenyen is fel tudnak lépni, ugyanakkor megfelelő háttér vagy támogatás hiányában ezek a kedvezmények általában elhalnak.

3.9.1. Célok:

1. A lakosság szakszerű tájékoztatásán alapuló helyi környezettudat kialakítása.
2. Környezetvédelmi és az ökológiai szemléletű oktatás, képzés, családon belüli nevelés.
3. Környezetvédelmi civil kontrol megeremítése.
4. A gazdálkodó szervezetek környezetkímélő tevékenységének elterjesztése.

3.9.2. Feladatok:

1. Helyi, regionális tájékoztatás megszervezése.
2. Az egymásra épülő tudatos környezeti nevelés kialakítása.
3. A környezetvédelmi mozgalmak megerősítése, támogatása.
4. A gazdasági élet szereplőinek ösztönzése, kényszerítése a környezetkímélő termelésre a települési környezeti programon alapuló helyi szabályozással.

3.10. Integrált területi környezeti információs rendszerhez való kapcsolódás

Békés megyében 1998-ban készült „Környezetvédelmi Modell Programjában” már megfogalmazásra került a területi információs rendszer létrehozásának szükségessége, „mely képes a környezetvédelem központi rendszerébe integrálódni, alkalmas más információs rendszerekkel való együttműködésre és bővíthető.” A cselekvési programban meghatározott célok és feladatok csekély mér-

tékben valósultak meg az elmúlt évtizedekben, így célszerű a mai kor igényeivel és a Nemzeti Környezetvédelmi Programban leírtakkal összhangban újrafogalmazni az integrált területi környezeti információs rendszerrel kapcsolatos, célkitűzéseket, valamint a feladatokat, köztük a helyi szintűeket is.

3.10.1. Célok:

1. Egy megyei szinten működtethető integrált környezeti információs rendszer létrehozása, amely alkalmas arra, hogy a megye, a települések környezetállapotát és annak változásainak folyamatosan figyelemmel lehessen követni. Ez lényegesen meggyorsítaná a kedvezőtlen folyamatok feltárását, segítené a területfejlesztési és területrendezési döntések előkészítését, jelentősen alakítaná a lakosság környezetpolitikai érzékenységét. E rendszerhez kell csatlakoznia - aktív részvétel mellett - a településnek.
2. A környezeti információs rendszernek ágazati-szakmai rendszerekből és ezek szintéziseként kialakítandó központi rendszerből kell állnia. Az egységes, komplex információs rendszerben megvalósítható az adatok helyi és regionális szinten is megbízható gyűjtése, ellenőrzése, térinformatikai alapokon nyugvó rendszerezése, feldolgozása és továbbítása, a szükséges távérzékelési adatokkal való kiegészítése, valamint a megfelelő szintű, szabályozott elérhetősége és beépítése a döntés-előkészítő, döntéshozó folyamatba.

3.10.2. Feladatok

1. Létre kell hozni és működtetni kell az OECD és EU igényeknek megfelelő adatbázisokat.
2. Hangsúlyt kell fektetni a fenntarthatóság, a környezeti teljesítmény, valamint a környezeti elszámolások mutatóinak kialakítására, és az ehhez kapcsolódó statisztikai és más

információs igények biztosítására.

3.10.3. Az integrált területi környezeti információs rendszer kialakításának alapelvei:

1. A környezetvédelem, természetvédelem, területfejlesztés és területrendezés törvényi feladatainak ellátásban résztvevő regionális és települési szintű szervezetek támogatása.
 2. Az ágazatok meglévő, megyei adatgyűjtésein alapuljon.
 3. Települési szintű adatokból épüljön fel.
 4. Az adatok tetszőleges aggregálási lehetősége különböző területi szintekre (megye, kistérség).
 5. Egységes (elosztott) adatbázist képezzen a települési rendszerekkel.
 6. Ellenőrzött és karbantartható anyagokkal dolgozzon.
 7. Térinformatikai alapokon működjön.
 8. Hálózaton keresztül legyen elérhető.
 9. Adatbiztonsági szempontból csak regisztrált felhasználók férhessenek a rendszerhez.
 10. Egyszerű kezelhetőség.
 11. Felhasználói oldalról minimális eszközigénye legyen.
- A települési rendezési tervhez kapcsolódó - jelen programon túlmutató - alábbi értekezések elkészítésével és megvalósításával tenne nagy előrelépést a település a környezetvédelem területén:

* Települési kárinfo készítése

* Műemlékek, műemlék jellegű építmények megőrzése

* Helyi érték védelem

* Kommunális hulladék veszélyes anyagtartalmának csökkentése

Mezőgazdasági eredetű levegőszennyezések visszaszorítása

* Települési zöldterületek növelése

* Korszerűtlen közlekedési eszközök környezeti jellemzőinek javítása, lecserelésük felgyorsítása.

Békésszentendrési, 2001. február

Békéssy János Helytörténeli és Hagyományörző Egyesület Bontovics Imre gyűjteményéből

APO 520 - 1944. IX. 21.

A rémület percei Békéscsabán

336 bomba az állomásra - Jaminára véletlenül hullottak - 45 éve történt

Negyvenöt évvel ezelőtt, 1944. szeptember 21-én délelőtt 10 óra 30 perckor bekövetkezett az, amire csak kevesen számítottak Békéscsabán. Légítámadás érte a várost, a fasiszta Németországgal szembeni szövetséges haderők angol-amerikai gépei kioldották bombaterhüket a vasútállomás fölött. Az első hullám az állomást érte, a második Jaminát. Összeállításunkban egy lelkes amatőr kutató, Talapka Pál segítségével eredeti tárgyi bizonyítékok alapján számolunk be az eseményről. A dokumentumok az Egyesület Allamok Alabama állama Maxwel légibázisáról valók, a fényképeket Bajza János készítette.

Magyarország ellen 1944. április 3-án indultak meg az angol-amerikai légítámadások. Ezt megelőzően már folyt az ország területén levő célpontok felderítése, amit az amerikai Földközi-tengeri repülőparancsnokság alárendeltségébe tartozó különleges egység, az 5. Photographie Group három százada végzett. Az alakulat fényképezőgépekkel felszerelve, duplatörzsű, kétmotoros, nagy hatótávolságú Lockheed P 38. „Lightning” vadászai 1943 novemberétől szinte folyamatosan jelen voltak a magyar légtérben. (Pontosan ilyen típusú és felszerelésű gépen repülve tűnt el a Kisherceg írója, Saint Exupéry, a tenger felett, Dél-Franciaországban.) Többek között e tény is alátámasztja azt a véleményt, hogy a magyarországi katonai és hadiipari létesítmények bombázására a március 19-i német megszállás nélkül is sor kerül.

A szövetséges légítámadások első menete után - melyek az ipari létesítmények ellen irányultak - előtérbe került a szovjet csapatok harcának közvetlen támogatása. Megindultak a rombolások, a hidak, a vasutak, a pályaudvarok ellen, hogy bénítsák a magyar és német hadsereg mozgását, utánpótlását. Így került sor Szolnok, Nagyvárad, Szeged, Miskolc bombázására is, hogy csak néhányat említsünk. És 1944. szeptember 21-én Békéscsabára!

A városnak, mint vasúti csomópontnak a szerepe a román átállás után fokozatosan, de gyorsan emelkedett. Ez összefüggött a Kárpátoknak, mint természetes védővonalnak az ily módon való megnyílásával. Székelyföld harapófogóba kerülésével, és az erre is folyt német evakuációval.

A viszonylag gyors felértékelődés törvényszerűen magával hozta azt, hogy nem kerülhette el a szövetséges parancsnokság célkijelölőjének figyelmét. A szeptember 18-án végzett légi felderítés eredményét a dél-olaszországi Foggiában elemezve megállapították, hogy

Békéscsaba vágányain 480 teher-, 20 személyvagon és 16 mozdony van, valamint a közutakon is aktív mozgás észlelhető. Mindez összefüggésben volt az Arad alól már megindult visszavonulással.

Ennek alapján is döntöttek a támadás mellett, az Appennini-félsziget déli részén települt 15. Amerikai Légi Hadseregnél, mely igen nagy erőt képviselt: 84 bombázó- és 22 vadászszázadból állt. Az előbbieknél több mint 1300, míg az utóbbiaknak majd ötszáz gépük volt. A feladatot a Lawrence brigádtábornok vezetése alatt álló hat egységnyi ötödik bombázóosztály kapta. A hadseregarancsnok szeptember 20-án 18 óra 30 perckor kelt APO 520 számú hadműveleti utasítása másnapra két teherpályaudvar elleni csapást írt elő. Az egyik a debreceni volt, amit a 2., a 97., a 301. és a 843. bombázóosztály kapott meg célként. A másik a békéscsabai, ami a 99-eseknek és a 463-asoknak jutott. Az utóbb említett két egység egyenként négy századdal, és századonként 7 nagy hatóságú, négymotoros Boeing B-17-es „Flying Fortress” (repülőerőd) típusú nehézbombázóval rendelkezett.

Szeptember 21-én reggel a levegőbe emelkedtek az 5. osztály gépei. A 463. csoport századai 8 óra 3 perckor találkoztak 700 láb (210 méter) magasságban a Lesina-tó felett, míg a 99-esek a tó északi csücskén 500 lábbal (150 méter) alacsonyabban és egy perccel később. A magyar légtérbe induló kötelék 9 óra 51 perckor állt össze félelmetesen robajló bömbbé, és 12 ezer lábtól (3650 méter) 21 ezer láb (6400 méter), csoportonként rétegződve indultak céljaik felé. Védelmüket nagy számú vadászgép látta el. A 99. és a 463. bombázóosztályt a Strotter tábornok vezette 15. vadászrepülő-parancsnokság North American P51 „Mustang”-jai biztosították, nagyobb sebességük miatt távolabbról.

Az utat - nagyjából a magyar határig -, sűrű, több rétegű, strato-cumulus felhőkben tették meg, ami 400 láb (120 méter) és húsz ezer láb (6100 méter) magasságok között nagyban akadályozta a vizuális megfigyelést. Így elsősorban a műszerekre és a robotpilótákra hagyatkozva repültek végig az út nagy részét. Mire Szarvas térségébe értek, jelentősen javultak a látási viszonyok. Itt a sűrű kondenzcsíkot húzó 5. bombázóosztály kettévált. Kétharmaduk továbbrepült Debrecen felé, a 463. és a 99. csoport pedig fordulatot téve támadó alakzatba rendeződött. A vasútállomást oldalról, az északi iránnyal kb. 60 fokot bezárva közelítették meg. A célkijelölők megkezdték az ereszkedést. Elsőnek a 463. bombázóosztály 18000 láb magasan repülő közepső két százada, a 773. és a 774. oldotta ki az 500 fontos (kb. 250 kg) bombákat 10 óra 28 perckor, majd egy percre rá az első - a 775. és a hátsó a 772. - indította mélybe terhét. Ez a sorozat pontosan a

megmenekült a tartalék célpont. Brod teherpályaudvarra, hisz az elsődleges támadóképes állapotban és megfelelő időjárási viszonyok között érték el a századok.

Békéscsabán a gyakori légiriadók és az ország távolabbi városából érkező hírek ellenére sem nagyon hittek abban, hogy a települést bombázni fogják. Az emberek hajlamosak azt hinni, hogy minden rossz csak mással történhet meg. Reményeinket táplálta egy képtelen legenda (a háborúban veszítésre álló, a kiszolgáltatott fél lelkivilágától nem idegen az ilyesmi!) arról, hogy valamikor ott élt Sztálin anyósa, és ezért a halált hozó égi utasok elkerülik a várost. Megerősíteni látszott azt az is, hogy a hátuk mögött volt már egy bombamentes tavasz és nyár. 1944. szeptember 21-e azonban fülsiketítő dörrenések közepette ébresztette rá az embereket arra, hogy mi van a világon, és pont olyan védtelenek, mint sok-sok millióan még rajtuk kívül, akiknek otthona lőlött

Az állomás épülete a támadás után

tervezett területen csapódott be. Az utánuk 20.500 lábon (6200 m) repülő 99. csoport századai 10 óra 30 perckor és 10 óra 31 perckor hozták működésbe a kioldókat. Minden valószínűség szerint hibás navigáció miatt eltevesztették a célt. A bombázónyeg a vasútállomástól messzebb eső részre, Erzsébet-helyre (Jaminára) került. A gépek a dobás után Szabadka irányába fordultak, és újra rendeződve elrepültek Dél-Olaszország felé. A támadás veszteség nélkül, rutinszerűen zajlott le, magán viselve sok-sok bevetés tapasztalatát. Azon a napon

átvonult a háború.

Azon a csütörtöki napon 10 óra körül történt, a mondhatni „menetrendszerű” riasztás. Szóltak a szirénák. Miközben a lakosság egy része szinte gépiesen az óvóhelyre vonult, addig a MÁV-tól megindult és folyt a gördülőanyag kimenekítése. Elsőnek a fúrjesi megállóban levő bakter jelezte az állomásnak, hogy a repülőket viselkedéséből ítélve a város a célpont. Ekkor azonban már késő volt, és így igen sok vagon bentrekedett az állomáson. Mindenki ott talált menedéket, ahol tudott, hisz számosan voltak, akik csak ek-

A bombázás után készült amerikai légifelvétel Jaminárról

kor vették teljesen komolyan a szirénát.

Bár a támadás csak néhány percig tartott, a pusztítás súlyos és nyomasztó volt. Az első hullám 336 bombája a pályaudvart és környékét érte. A második - eltévesztvén az eredetileg megjelölt célt - az V. kerületet szórta meg. Megsérült az állomás valamennyi épülete. A pályatest helyén vagonrongsok, összecsavarodott sínek, mély kráterek maradtak. Tönkrement a mozdonyforgató és ledőlt a víztorony is. Találatok értek egy lovakat szállító szerelvényt is. Az Andrássy út 62/1. szám alatti MAV-lakótömb teljesen tönkrement. Erre a sorsra jutott a Kakas Szálló és a mellette levő Ór utcai vasutas-lakótelep. Összeomlott a közraktár irodája, vezetői lakása. A méntelepen csak a csupasz falak maradtak meg az istállókból, az altiszti lakásokból és kovácsműhelyből. Több bomba érte a gyalogsági laktanyát és a dohánybevéltő épületeit. Megrongálódott a földművesiskola és a Hangya központi telepe. Az erzsébethelyi katolikus templom és a kapucinus rendház teljesen rommá lett. A katonai lőtér épületei használhatatlanná váltak. Súlyosan megrongálódott, vagy teljesen tönkrement 100 lakás, és 300 kisebb-nagyobb károkat szenvedett.

A törmelék embereket, családokat temetett be. A halálos áldozatok száma 79 volt. Ebből körülbelül 20-25 fő a Kakas szállóban és óvóhelyén lelta halálát. Elpusztult az idős tulajdonos és az egész családja (1945 májusában találtak rájuk, a nagypapa óvón a kisunokája fölé gömtyedt...). Ketten maradtak csak épségben azok közül,

akik a temetőben kerestek menedéket. Emberek pusztultak el a romok alatt még napok múlva is segítség és levegő hiányában. Am a sokkhatás ellenére az azonnal meginduló mentés eredményes volt, élöket hoztak a felszínre még 23-án délután is.

A nagy pusztulás közepette volt egy kis szerencséje is a város-

Ágaskodó vagonok a megrongált pályán

nak. Nem érte találat a III. vágányon álló néhány vagon, amit már nem volt idő Murony felé kivontatni. Ezekben légi aknák voltak! Épségben maradtak a vasút területén lévő óvóhelyek és bunkerok is, ahol sokan találtak menedéket.

A műszaki mentés, a helyreállítás a pályaudvarton is azonnal

APPENDIX "C"	ATTACK SHEET
7885 5th Wing	Date of Operation 21 Sept.
GROUP 463rd Bomb. Group	
1. Target Bombed <u>Bakoscsaba, W/Y, Hungary</u> . Was it the (underline one) primary, secondary or alternate?	
2. Method of bombing for each attack unit: () visual, () offset, () synchronous. (In the bracket, (), place the number of the attack unit which attacked by each method. Example: (2nd) visual (3rd) offset (0) synchronous.	
3. Intervalometer setting (feet) <u>Minimum</u>	
4. Initial Point (coordinates) <u>46/53, 20/32</u>	
5. AutoPilot or PDI run for each attack unit. [In the bracket, (), place the number of the attack unit led by each method.	
6. Bombing Altitude (group lead box) <u>18000'</u>	
7. Bombing Airspeed (for each attack unit) 1st <u>150</u> , 2nd <u>150</u> 3rd <u>150</u> , 4th <u>150</u>	
8. How many range sightings took place in each attack unit? 1st <u>2</u> , 2nd <u>2</u> , 3rd <u>2</u> , 4th <u>2</u>	
9. Was data pre-set in bombsight? (check one) <u>yes</u> no	
10. Was target material adequate? (check one) <u>yes</u> no	
11. Length of bomb run (seconds) <u>100</u>	
12. Number of bombs salvaged on target <u>116</u> damaged target	
13. Was bomb run interfered with by other formations? (check one for each attack unit) 1st <u>no</u> , 2nd <u>no</u> , 3rd <u>no</u> , 4th <u>no</u>	

A 463. osztág támadási jegyzéke, amely tartalmazza a bombázás célpontját, módját, hosszát, a repülés adatait, a ledobott bombák számát

megindult. A városi tűzoltóság 31 tagja, karöltve a 112 kiképzett légoltalmi szolgálattal a tüzek eloltása után szintén ebbe kapcsolódott be. Ehhez a munkához vezényelték a környék egyetlen utászszázadát is. A fővágányt még azon a napon sikerült ideiglenesen megjavítani, és rövid időn belül mellé még néhányat. Nagy szükség volt erre, mert a magyar csapatok a szovjet-román túlerő nyomására feladták Aradot. A már folyó, még tervszerű visszavonulás és az

anyagai javak menekítése ilyen körülmények között rendkívüli terhet rótt az ott dolgozókra.

Akkor még azt sem tudhatták, hogy az orosz csapatok, szintén a bombázással egy időben, átkeltek a Maroson és előrevetett alegységeik néhány órán belül elérték a trianoni határokat. A városban lassan eluralkodó fejletlenség ellenére a vasutasok továbbra is tették kötelességüket. Mindvégig.

Talapka Pál

„Iszonyú volt”

- Annak a szörnyű napnak a délelőttjén a feleségem rémült kiáltásaira ébredtem - emlékszik vissza Erzsébethelyen, a Tánicsics utcai házában Garamvölgyi János, aki az előző éjjel a MAV-fűtőházban dolgozott. - Azonnal kiszaladtam a konyha elé, s öt repülőgépet pillantottam meg az égen. Szerencsére gyorsan visszamentem, hogy magamra kapjak valamit, mert alig értem be, már egymást követték a nagyon közeli robbanások. A légnomás tönkretette a tetőt, tokostól szakította ki az ajtókat, ablakokat, de a falak közt épen maradtam, bár ingott velem a padló, mintha vízen lennék.

Garamvölgyi János felesége ebédet főzött, amikor a rádióból megtudta, hogy légiriadó van. Hallotta a repülőgépek zúgását is, de azokban a napokban ez gyakori volt, s szinte megszokták már, hogy minden baj nélkül véget ér. Ezúttal nem így történt:

- Sietve ébresztettem a férjemet. Ő már korábban az udvaron kisebb föld feletti óvóhelyet készített, és abban húzódtam meg nővéremnek nálunk levő kisfiával. S láttam: a nap sugarai zuhanó bombákon csillognak. Aztán megremegett minden, a légnomás megemelte az óvóhelyet is. Iszonyú volt. Majd végre jött a párom, s kérdezte, hogy élünk-e. A veszély elmúltával kimentünk az utcára, ahol rettenetes pusztítás nyomait láttuk. Összedőlt házakat, 4-5 méter mély bombatölcséreket. Igyekezünk menteni másokat. A férjem ásót fogott, és segített kiszabadítani egy utcabeli asszonyt, aki karjában tartotta gyermekét, amikor rászakadt a bunkert fedő deszka.

- Soha ne jöjjön el ilyen tragikus nap! - sóhajt az asszony és a férfi. - Mi csak kegyelemből maradtunk meg - mondják. - Közvetlenül a házuk előtt és mögött robbantak a bombák, tehát század- vagy ezredmásodperceken múlt az életünk. Ha csak egy kicsit hamarabb vagy később ejti el rettenetes terheit a gép, akkor minket is halálos telitalálat ér.

V.Z.

(Megjelent az Új Köröstáj 1989. szeptember 23., szombati számában)

Nagysikerű játszóház a Művelődési Házban

Július második hetében újra a gyermekeké volt a nagyterem, akik a hét minden napján délelőttönként kipróbálhatták képességüket, alkotási kedvüket.

A játszóházat új kollégánk, Szabó Edit vezette, aki különböző anyagokkal ismertette meg a gyermekeket.

Hétfőn csuhéból készítettek állatkákat, nagyon szép nyuszik és malackák születtek.

Kedden szalmatisztítással kezdtek, majd ebből sok-sok dísz, madarat vihettek haza.

Következő nap sokféle színes anyagból csinos rongybabákat varrtak össze.

Csütörtökön a papírsárkányoké volt a főszerep, amelyet alig vártak befejezni, hogy kipróbálhassák kinek repül jobban. Befejezésésként szövessel ismerkedtek, amiből szőnyegek vagy tarisznyák készültek nagy megelégedésre.

A gyerekek nagyon élvezték, szeretettel ügyeskedtek, ezt mutatja, hogy egyre többen jöttek el, több mint ötvenen vettek részt naponta.

Pihenésként különböző népi játékokat játszottak és énekeltek. A nagy munka közben meg is éheztek, a finomságokról kolléganőim gondoskodtak. Dudás Istvánné és Gyulai Sándorné minden nap különböző finomságokkal lepte meg a gyerekeket. Volt: palacsinta, gófri, lángos, gázkeksz és a zárónapon bográcsban készült paprikás krumpli.

Reméljük ezzel hagyományt teremtettünk és jövőre is megrendezhetjük a gyermekek nagy örömeire.

Ezúton szeretnénk megköszönni a szülők, nagyszülők és a támogatók segítségét!

*Benedek Erika
intézményvezető*

Tízórai

Volt aki ebéd helyett is inkább dolgozott

Játszani jó!

Készül a sárkány

A szövés is jól megy

Kié repül magasabbra?

FELHÍVÁS

Minden hónap
1. és 3. pénteként 14-17 óráig
JÁTSZÓHÁZI!
Szeretettel várunk mindenkit!
(Szeptemberben
7-én és 21-én.)

A KÖNYVTÁR
szeptembertől
szombatonként
9-12 óráig tart nyitva.

SZENTANDRÁSI SZÓLÁSOK

Szentendrason mondták, mondják és mondani fogják

2. rész

Megállapítások

- Többbe került a leves, mint a hús.
- Ami a másé, az nem a Tamásé.
- Az egyiknek nyeresége a másiknak vesztesége.
- Ki minnek nem mestere, hóhérra az annak.

Kiszólások

- Szállj le, barát, a hintóról!
- Emelje kend, bírom én!

- Óf, ha nem lettél gróf! (Cseledébbresztő a régi világból. Óf = auf, német szó.)

- Megvirradt napnak, sok éhes hasnak! (Summások ébresztése.)

Hasonlatok

- Bánja, mint amelyik kutya kilencet kölykezett.

- Feszít, mint két cső kukorica az üres zsákban.

- Ficáncol, mint szűz számár a kócmadzagon.

- Fut, mint a vereshasú nyúl.

Jellemzések

- Derék ember és jó táncos, csak jobbra nehezebben fordul.

- Jó ez tanyára, városban meg nem nézik.

- Kis takaros, parton magos.

- Minden volt ő már, csak akasztott ember nem.

- + - 0 - + -

Békésszentandrás, 2001. augusztus 08.

Gy.E. - N.F.

[Továbbra is várjuk Kedves Olvasóink által gyűjtött szólásokat a szerkesztőbizottság tagjainál. Bővítsük minél több szentendrési szólással, közmondással a gyűjteményt! A szerk.]

„Mert a mértékletesség és a lélek békessége az éték legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

Sütés nélkül készíthető csemegé a NYÁRI TORTA. Hozzávalók: 1 dl tej, 50 dkg túró, 4 db tojás, 3 kk zselatin, 20 dkg + 10 dkg = 30 dkg porcukor, 12 dkg Rama, 1 vaníliás cukor, gyümölcs szeletelve és tortazselé. 20 dkg porcukrot habosra kavarak a Rámával, egyenként hozzáadom a tojások sárgáját és a túróval összemixelem. A zselatint 1 dl vízben feloldom, hozzáöntöm a forralt 1 dl meleg tejet, elkeverem a túros masszával. A 10 dkg porcukorral és a vaníliás cukorral kemény habot verek a tojásfehérjékből. Óvatosan hozzáadom a keverékhez. Tortaformába simítom. A tetejére szeletelt idénygyümölcsöt teszünk, darabolt vagy félbe vágott apróbb darabokkal körben peremet alakítok ki, hogy a ráöntött

tortazselé, amely lehet színtelen vagy színes, le ne folyjon. Másnapig hűtőben tartjuk, és csak akkor szeleteljük föl. Frissen tejszínhabbal és tálalhatjuk.

A RIZSGYŰRŰ egész évben elkészíthető, de így nyáron őszibarackkal, körtével, almával, nektarinnal igazi csemegé. Hozzávalók: 2,5 dl tej, 8 dkg rizs, 25 dkg túró, 1 db tojás, 8 dkg cukor, 3 dkg margarin, fél csomag mazsola, 1 vaníliás cukor, fél dl rum, citromhéj, só és az említett gyümölcsök. A rumban áztatott mazsolát és a citromhéjat állni hagyom, míg a tejben megfőzöm a rizst, 1 dl vizet teszek hozzá, hogy szemesebb legyen, egy picit sót teszünk bele. A túró, a tojást és a langyosra olvasztott margarint

elkeverem. A mazsolát - lecsöpögtetve - a tojásos túróval egy vaníliás cukorral a lehűlt rizshez keverem. Margarinnal kikent kuglófformába teszem és fél óráig sütöm. Gyümölcsest tálalom. A tésztájából lehet lapot is sütni, akkor kevesebb idő kell a sütéshez. A forró süteményt a maradék rummal becepegtetjük, így különleges aromát kap, de a felszeletelt gyümölcsök leve is jó erre.

A hideg paradicsomleves, a GAZPACHO lekészítése közben nem kell sokat izzadnunk

a konyhánkban. Hozzávalók: 1 fej hagyma, 3 db paradicsom, 1 db zöldpaprika, 1-2 gerezd fokhagyma, 8 dl paradicsomlé, 1-2 dkg cukor, só, bors, 2 kanál olaj, 1-2 kanál borecet. A hagymát és a zöldségeket apróra vágjuk, ráöntjük a paradicsomlevet, befűszerezzük és összemixeljük. Olajban pirított zsemlekockákkal tálalhatjuk hidegen. Ez a fűszeres paradicsomlé nyáron üdítőként is fogyasztható.

Kellemes csemegézést kívánok:
Bódi Mária

APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ

Bontásból 420-as E és EB jelű betongerendák, különböző áthidalók, 40x40-es méretű pala a hozzávaló kúpokkal eladó. Érdeklődni lehet naponta este 8-ig a 217-401-es telefonon.

Békésszentandrason a Harcsásban szilárd burkolatú út mellett vízzel, gázcsonkkal építési telek eladó. Érdeklődni lehet naponta este 8-ig a 217-401-es telefonon.

A BOCSKAI ISTVÁN SZABADEGYETEM

előadásainak vetítése indul szeptembertől Békésszentandrason a MIÉP székházban (Fő út 4.).

Az érdeklődők előzetes jelentkezését várják a helyszínen fogadóórákban és a Röfi Vegyesboltban.

Másképp ébredt a nap

Röpke villanás az „Ady Endre Irodalmi Kör” életében és másképp ébredt a nap. Hisz megtörtént a vizsga, sikerrel. Két év telt el azóta, hogy a szarvasi Fortuna Kávézó discójában apró munkát vállaltam. Azóta részese vagyok az ifjúság örökmozgó életének. Csendet találok a dübörgő zenében, mely elválaszt a nyomasztó hétköznapi problémáitól. Zene és tánc búráként körbefon, és megszűnik a külvilág.

Az Irodalmi Kör céljai közt szerepel évente néhány rendezvény szervezése, vagyis részt venni Szarvas kulturális életében. Egy órán keresztül verset és prózát hallgatni száraz és egysíkú. Zene és tánc kell, dübörgött a dob, a feltűnt néhány ifjú tehetség a villogó éjszakában. Létrejött egy kis csapat: Bódi Ági vezetésével. Bódi Krisztián és Sinka Attila koreográfiájával sikeresen bizonyítottak a Csasztvan Andrásház Művelődési Ház igazgató vezetése bizottság előtt. Külön dicsőretet kapott Dudás Renáta és Bódi Krisztián. Termé-

szetesen a többiek is szuperek voltak.

Tehát: Bódi Ági, Bódi Krisztián, Dudás Renáta, Gerő Zsolt, Hanó Tünde és Sinka Attila. Köszönjük srácok, és látunk benneteket a Szilvanapon, ott a színpadon. Előadókkal is bővült körünk. Feladatul tűzték ki a Szarvas és környékén élő írók és költők műveinek tolmácsolását. Végtelen örömmel szolgál, és nagyon megköszönöm, hogy megkaphattam Szenes János újságíró csodálatos verseskötetét, ezen kívül az orosházi Verasztó Antal kötetét. Igyekszünk a pályázaton díjjal kitüntetett műveket is népszerűsíteni. Nem utolsó sorban, de az Irodalmi Kör irogató tagjainak a munkáit is szeretnénk nyilvánosság elé tárni, mert a közönség a legőszintébb kritikus.

Pályázatunk díjkiosztó gálája 2001. október 23-án 14 órakor kezdődik a szarvasi Vajda Péter Művelődési Központban. Várjuk még a pályázatokat szeptember 30-ig!

-N E-

Bemutatjuk:

Osztás Livia, Szarvas

1975-ben születtem Medgyesegyházán. 1989-ben az általános iskola befejeztével Szabadkígyóson szakmunkásképzőbe jelentkeztem pék szakmára. 1995-ben érettségiztem, majd '98-ban mestervizsgát is tettem. Első versem Szabadkígyóson a SULILAP-ban jelent meg. Az ott eltöltött 3 év mély nyomot hagyott bennem. Csodálatos környezet, s a kastély, melyben az iskola működik: örök emléket őriz róluk szívem. 1994-ben az egritólói antológiában is jelentek meg verseim. '96-ban már a szarvasi újságban is közölték versem, mely Búcsú Németh Marikától címmel jelent meg. S elérkezett a '98-as év, mely számomra csupa öröm, hiszen a Szegedi Amatőr Alkotók Lapja lehetőséget biztosított számomra verseim folyamatos közzétételére. Nekik köszönhetem, hogy újra elkapott az ihlet... talán mindig marad annyi idő, hogy megálljak egy pillanatra,

az emlékekben, a jelenben, s összefoglaljam mindazt, mi velünk, s a világban történik.

ÖRÖKKÉ

Örökké emlékszem
Kedves házunkra
előtte lévő tér zajára
Hol most, csendesség
harcol az idővel.

Örökké emlékszem
Baráti hangokra
Félhomályba tűnő
régirégi arcokra.

Örökké emlékszem
Kedves kis utcánkra
Ahogy, az emléket vitte,
s hozta magával.

Szarvas, 1998.

A Zalka Máté Szövetkezet tájékoztatója

A Zalka Máté Szövetkezet Igazgatósága nevében az alábbiakban tájékoztatom a földtulajdonosokat a földhasználati feltételekben történő kifizetésének rendjéről:

Aki terményben kéri a földhasználati feltételekért az minél hamarabb jelezze Fabó Istvánnál - a szövetkezet irodájában -, hogy az igényeket összesíteni tudjuk. Igényelni lehet búzát, árpát, kukoricát.

A hasznóbért október 31-ig ingyenesen tároljuk, kukorica esetében november 30. Ezen időpont után a költségeink fedezetére havonta 15 Ft/q tárolási költséget számolunk fel. Megfelelő tárolás érdekében fertőtleníteni kell a terményt, aminek költsége a fenti időpont után számítva 2001-ben 20 Ft/q és 2002-ben szintén 20 Ft/q. E költségeket az elszállításakor kell fizetni.

A termény kiszolgálása minden héten pénteken 7 órától 16

óráig a Szárítóüzemben történik.

Felhívjuk a földtulajdonosok figyelmét, hogy a hasznóbérbe adott terményt nem áll módunkban eladni, ezzel az igénytel ne is keressék a raktárost, mert ezt a törvények sem teszik lehetővé. Szövetkezetünk raktára nem elárúsítóhely, erre engedélyünk sincs. Csak a szükséglet szerinti terménymennyiséget igényeljük. Az igényeket megbontjuk pénzben és terménybeni kifizetésre.

A hasznóbér pénzbeni kifizetése várhatóan október hónapban történik személyesen a pénztárból. Október 30. után a hasznóbért postai utalványon fogjuk elküldeni a postai költségek levonásával.

Kérjük a fenti intézkedések megértését.

Igazgatóság nevében:

Oláh Géza
elnök

Kézilabda

A nyári felkészülés folyamatban, az edzések elkezdődtek a nehéz körülmények ellenére. Ifjúsági csapatot pillanatnyilag nem tudunk indítani. Visszajöttek a kismamák, így újra erősödött a női csapat.

Valószínűleg szeptember elején kezdődik a bajnokság, a sorsolás folyamatban.

A következő számban közöljük.

Apáti Nagy Ferenc

SPORT

Simon Fiala Tibor-Emlékverseny

Az idén immár 31. alkalommal rendeztük meg a hagyományos Simon Fiala Emlékversenyt. 13 egyesület több mint 300 versenyzője két napon keresztül színvonalas csatákban döntötte el egymást között a különböző versenyszámok helyezéseit. Különösen az utánpótlás számokban volt népes a mezőny. A minikajakosok futamában rendre tíznél több induló volt, de a felnőttek mezőnyében is neves versenyzők indultak. A verseny rangját a 10.000 m adja a Simon Fiala vándorkupáért. Az idén nagyszerű versenyzés, szoros befutó után, a még ifjúsági korú szarvasi Petrovics Olivér nyerte a kupát. A díjat Dr. Simon Fiala János, a névadó unokaöccse adta át a győztesnek és a helyezetteknek. A szombat délután zárásaként bonyolítottuk le a 200 m-es számokat az EMO Bt. pénzdíjaiért.

A férfiak mezőnyében világbajnokok, volt ifjúsági válogatottak, felnőtt bajnoki helyezettek indultak. Látványos páros csaták után a négyes döntőben a szegedi Páger Zoltán (világbajnok) nyert. A mi versenyzőink eredményesen szerepeltek. Három első, tizenegy második, hét harmadik helyezést elérve, a csapatversenyben a 4. helyen végeztünk. Első helyezést elért versenyzőink Szító Ákos, Szító Katalin és Szín Szandra. A csapatkupát az MTK nyerte. A támogatók, szponzorok jóvoltából minden versenyszámokban az első három helyezett versenyző érdemdíjazásban, az utánpótlás számokban a győztesek tiszteletdíjban részesültek. Legtöbb pontot szerző, legeredményesebb szentendrési versenyző Sindel Anna lett, aki elnyerte Lestyán Goda Mihály és felesége által felajánlott Klimaj János fafaragó népi iparművész kajakos szobrát. E verseny keretében emlékezünk meg Hutvágner Lajosról, a fájdalmasan korán elhunyt oroszlányi kajakosról. Békésszentandrás születésű fel-

esége alapította azt a vándorkupát, melyet a legeredményesebb férfi kajakos nyer. Az idén a díjat az MTK-s Kassai Álmos nyerte, a tiszafüredi Virág Tibor és Szító Ákos előtt. A díjat Hutvágnerné Bencsik Mária adta át.

A versenyt támogatták:

Önkormányzat, EMO Bt., Vasipari Rt., Argomex Kft., Körös-Aqua Kft., Békésszentandrás Kézilabda Klub, Mezőmag Kft., Békés megyei KKSZ, Turamobil Kft. szarvasi Autósboltja, Fazekas és Fiai Nyomda, Galli-Farm Kft., Kabai György hajóépítő, Apáti Nagy Ferenc és családja, Lestyán Goda Mihály és felesége, Oláh Géza, Szító Ákos, Hutvágnerné Bencsik Mária, Dr. Simon Fiala János és családja.

Érmek a bajnokságról

Egymásután kétszer utaztak el kajakosaink Velencére. Először július 21-22-én a Vidék-bajnokság küzdelmeire került sor. A versenyrendszer átszervezése miatt ugyan a rangja kissé megkopott (nem kell megszerezni a jogot az országos bajnokságon való indulásra), de a vidéki egyesületek nem hagyják magukat. Aki csak teheti elindul, mert vidékbajnoknak lenni, érmet szerezni még mindig rangot jelent a sportágban. A gyermekektől a felnőttekig minden korosztály versenyét megrendezik. Versenyzőink igen eredményesen szerepeltek. Egy ezüst, öt bronzérem, és 89 pont az utóbbi években megszokott teljesítmény. Kiemelkedőnek kell értékelni Szító Ákos teljesítményét, aki immár a juniorok között felnőtt válogatott kerettagok társaságában 500 m-en második, 1000 m-en harmadik helyezést ért el. De dicséretes a többi érmes és pontszerző versenyző teljesítménye is. Több évtizede járok már kajakversenyre, de azt hiszem, hogy az augusztus 2-5-ig megrendezett Masters, Junior, Serdülő, Kölyök és Gyermekek

Országos Bajnokságnál nagyobb versenyt még nem rendeztek Magyarországon. Újdonság volt, hogy a masteerek (22 évtől 99 évig) versenyét az utánpótlás bajnokság keretébe tették át. A négy napos versenyen ott volt mindenki és a zsúfoltság ellenére csodálatos volt, ahogy a nagy kajakos család ünnepnapjait élte ezen a négy napon. A minikajakosok mezőnyében korosztályonként 70-80 induló is volt. Bajnoki pontot szerezni ilyen mezőnyökben nagyon nagy teljesítmény. A masteerek versenyében is nagyon sok induló volt, mivel már 22 évtől lehetővé tették, hogy aki a felnőtt bajnokságon az idén nem versenyzett, az itt indulhatott és így sok-sok korosztályban lehetett bajnoki pontot szerezni. A mi versenyzőink bajnokságon ennyi pontot nem szereztek, köszönhetően a masteerek szereplésének, összesen 55 bajnoki ponttal gazdagodtunk. Ez a szereplés kiemelkedő a klub történetében. Ismételten kiemelném Szító Ákos szereplését 200 m-en parádés versenyzéssel, rendkívüli erős mezőnyben (felnőtt válogatottak) lett 3., 500 m-en viharos erejű szélben 4. helyezést ért el. Gratulálunk teljesítményéhez.

Eredmények:

Vidékbajnokság

K-1 férfi junior 1000 m 3. Szító Ákos
K-4 férfi felnőtt 1000 m 5. Krajcsovics György - Nagy Károly - Bagaméri László - Szabó Tamás
K-4 férfi junior 1000 m 4. Krajcsovics György - Nagy Károly - Patkó Róbert - Szító Ákos
K-2 női junior 1000 m 4. Sinka Dóra - Sindel Anna
K-4 serdülő fiú V-VI. évf. 1000 m 5. Lénárt Róbert - Szabó Gergő - Sindel Imre - Szatmári Tamás
K-1 férfi junior 500 m 2. Szító Ákos
K-1 serdülő leány VI. évf. 500 m 7. Szító Katalin

K-2 serdülő fiú V. évf. 500 m 5. Lénárt Róbert - Szabó Gergő

K-4 férfi felnőtt 500 m 8. Bagaméri László - Nagy Károly - Nuver Attila - Szabó Tamás

K-2 női junior 500 m 3. Sinka Dóra - Sindel Anna

K-4 férfi junior 500 m 4. Krajcsovics - Nagy Károly - Patkó Róbert - Szító Ákos - Szító Ákos

K-4 serdülő fiú V-VI. évf. 500 m 3. Lénárt Róbert - Szabó Gergő - Sindel Imre - Bencsik Tamás

MK-2 gyermek leány II. évf. 2000 m 3. Berényi Diána - Kóródi Krisztina

K-2 serdülő fiú VI. évf. 2000 m 3. Sindel Imre - Bencsik Tamás

K-1 serdülő leány VI. évf. 2000m 6. Szító Katalin
MK-1 gyermek leány I. évf. 2000 m 6. Szín Szandra

Országos Bajnokság

K-1 férfi junior 200 m 3. Szító Ákos

K-1 férfi junior 500 m 4. Szító Ákos

K-1 serdülő leány VI. évf. 2000 m 7. Szító Katalin

K-2 serdülő fiú V. évf. 2000 m 9. Sindel Imre - Bencsik Tamás

MK-2 gyermek leány II. évf. 2000 m 9. Berényi Diána - Kóródi Krisztina

Mastersek:

K-4 férfi masters 25-29 évig 500 m 1. Bagaméri László - Szabó Tamás - Nuver Attila - Sinka Csaba

K-1 férfi masters 35-39 évig 500 m 4. Szabó Tamás

K-2 férfi masters 30-34 évig 500 m 4. Bagaméri László - Szabó Tamás

K-2 masters mix 22-24 évig 500 m 2. Nuver Attila - Szabó Brigitta (Szolnok)

K-1 férfi masters 22-24 évig 200 m 7. Nuver Attila

K-1 férfi masters 30-34 évig 200 m 9. Bagaméri László

K-2 férfi masters 30-34 évig 200 m 3. Bagaméri László - Szabó Tamás

Fabó István

Bajnokság rajt előtt

Beszélgetés tervekről, a jövőről Bobvos Jánossal

Az új bajnoki szezon kezdete előtt kértem egy beszélgetésre Bobvos Jánost, a Hunyadi SE elnökét, hogy tájékoztassa az olvasókat az egyesület munkájáról, a csapatok szerepléséről. - Az elnökség július 18-i ülésén tárgyalta az egyesület elmúlt féléves munkáját. Értékeltek a csapatok szereplését, foglalkoztunk személyi kérdésekkel, meghatároztuk az idei célkitűzéseket, döntöttünk a székház felújítására benyújtott pályázatról, valamint egyéb ügyeket tárgyaltunk.

- *Akkor menjünk sorba. Hogyan értékelte az elnökség a csapatok szereplését, az elért eredményeket?*

- Tavaly ősszel meghatároztuk a célkitűzéseket, hogy a felnőtt csapat az első öt hely valamelyikén végezzen, így elmondható, hogy a minimális célkitűzés, az elért 5. helyezéssel megvalósult. Az elnökség azonban megállapította, hogy a feljutás lehetősége is benne volt a csapatban, hiszen a feltételek mind anyagi, mind játékosállomány tekintetében adottak voltak. Az ügyvezető és az edző elmondása szerint tavasszal sok volt a sérülés és a munkahelyi elfoglaltság, ami rányomta bélyegét a csapat szereplésére.

Az ifjúsági együttes megnyerte a bajnokságot, amihez az elnökség gratulál. Jutalomból és a Maklári SE meghívására 2 napos kiránduláson vettek részt a játékosok Egerben. Kirándulás közben játszottak egy edzőmérkőzést is a Maklár ifjúsági csapatával, ahol győztek. Tehetséges játékosokból áll ez az együttes, akik közül jó néhányan már a felnőtt csapatban is szerepelnek.

- *Milyen személyi kérdésekről döntött az elnökség?*

- Mivel véget ért a bajnokság, így újra kellett tárgyalni az edzők személyét is. Volt egy elképzelésünk, hogy válasszuk ketté a felnőtt és ifi csapat szakmai irányítását, hogy minden feladatnak külön felelőse legyen. Hosszas vita, vélemények, ellenvélemények után

végül is úgy döntött az elnökség, hogy Varga Lászlót nevezték ki vezetőedzőnek, Székely Lászlót edzőnek és technikai vezetőnek mindkét csapatnál. Megbízatusuk egy évre szól. A serdülő csapat edzője továbbra is Petrás Endre.

- *Milyen célkitűzést határozott meg az elnökség?*

- Amikor ez az ülés volt, akkor még nem tudtuk, hogy lesz-e lehetőségünk erősítésre, illetve azt sem tudtuk, hogy távozik-e valaki a csapatból. Óvatosan fogalmaztunk, hogy a középmezőny első felébe várjuk a csapatot, ami az első nyolc helyezés valamelyike. Időközben azonban kiderült, hogy senki sem távozott a csapatból, illetve jelentősen erősödünk. Leigazoltuk az NB-II-es Kiskőröstől Moldván Krisztiánt és vele, illetve a tavalyi játékosállománnyal komolyabb célkitűzésünk lehet. A cél az 1-3 helyezés elérése, ami feljutást jelenthet.

Anyagi lehetőségeink szűkösek ugyan, de a sportoláshoz, illetve a bajnokságban szerepléshez minden feltétel adott. Július 13-án kezdték meg a felkészülést csapataink az őszi bajnoki szereplésre, melynek programjában sok edzőmérkőzés szerepel. Augusztus 4-én zajlott a II. Czeglédsky Sámuel Emlék-kupa, melyet a két szarvasi csapat előtt Békésszentandrás veretlenül nyert. Augusztus 11-én Mezőkovácsháza ellen itthon kezdtünk, remélem győzelemmel.

- *Miről tárgyalt még az elnökség?*

- Van egy remek környezetben levő sporttelepünk, ami nemcsak a versenysportra, hanem a tömegsportnak és a lakosság-
nak is lehetőséget ad a sportolásra.

A székházat az idén kívülről sikerült egy kicsit megszépíteni, de sajnos belülről komoly felújításra szorul. Nincsenek benne melléképítmények, mosdók, elegendő tisztálkodási, fürdési lehetőségek, a falak vízszek. Ezeknek a megoldására pályázatot nyújtottunk be az ISM-hez, reméljük, hogy nye-

rünk, mert ezeket a problémákat sürgősen meg kell oldanunk.

Az elnökség végezetül köszönetet mond valamennyi sportolójának, az edzőknek, a sok-sok segítőnek, akik az elmúlt szezon alatt munkájukkal támogatták az egye-

sületet. Megköszönjük a szurkolókbiztatását. Különköszönetet mondunk a támogatóinknak, az Önkormányzatnak, minden sportbarátunknak, vállalkozóknak, akik anyagilag támogatták egyesületünk működését.

Fabó István

A megyei II. osztály menetrendje:

1. forduló: augusztus 11., szombat, 17.00 óra, Bszt. HSE - Mezőkovácsházi TE
2. forduló: augusztus 19., vasárnap, 17.00 óra, Elek - SE - Bszt. HSE
3. forduló: augusztus 25., szombat, 17.00 óra, Bszt. HSE - Nagyszénási SE
4. forduló: szeptember 1., szombat, 16.30 óra, Kamut SE - Bszt. HSE
5. forduló: szeptember 8., szombat, 16.30 óra, Bszt. HSE - Szabadkigyósi SE
6. forduló: szeptember 16., vasárnap, 16.00 óra, Kaszaper KSK - Bszt. HSE
7. forduló: szeptember 22., szombat, 16.00 óra, Bszt. HSE - Dobozi SE
8. forduló: szeptember 29., szombat, 16.00 óra, Sarkadkeresztúri SE - Bszt. HSE
9. forduló: október 6., szombat, 15.00 óra, Bszt. HSE - Békéssámsóni SK
10. forduló: október 14., vasárnap, 15.00 óra, Kétegyházi SE - Bszt. HSE
11. forduló: október 21., vasárnap, 14.30 óra, Bszt. HSE - Gádorosi SE
12. forduló: október 28., vasárnap, 13.30 óra, Dévaványai MSE - Bszt. HSE
13. forduló: november 3., szombat, 13.00 óra, Bszt. HSE - Csorvási BSE
14. forduló: november 10., szombat, 13.00 óra, Bszt. HSE - Kunágotai TE
15. forduló: november 17., szombat, 13.00 óra, Gyulai Köröstarj MSE - Bszt. HSE

Helyreigazítást kérek!

Helyreigazítást szeretnék kérni Fabó Istvántól, aki a sport tudósításokat írja a híradóba. A júniusi számban megjelent Elek - Békésszentandrás mérkőzéssel megjelent és leírt dolgokkal kapcsolatban. Az abban leírtak nem a valóságot tartalmazzák személyemről. Az eset egészét az én nyakamba akarja az edző, Varga László varrni, nagy részét az ügynek csúsztatással adja elő. Saját felelősségét is másra akarja hárítani, holott az esetről ő kiabált, tiltakozott a kispadnál a bírói ténykedés ellen. Még az eleki szertárosnővel is összetűzésbe

került, mikor az rászólt, hogy üljön már le ne ordibáljon (az afférnál majdnem elsírta magát). Igaz bementem az adott tömegverekedésnél a pályára, mert csapatunk tagjait a hazai szurkolók és játékosok kezdték el ütni-verní. Ekkor Varga László edzőnek kellett volna berohannia és a játékosait védeni. De ő csak a kispadról kiabált szidott mindenkit. Ebben a nyilatkozatháborúban ő, Varga László, tiszta lelkű ember maradhasson, a másik fél nyakába akarja varrni a teljes ügyet.

Szín János

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995